

Analogi

1
2003

TAMPEREEN, TURUN JA HÄMEENLINNAN ORTODOKSISET SEURAKUNNAT / 28.2.2003

Tässä numerossa:

- 3 Metropoliitta
Ambrosius:
Uskomme testataan
ihmissuhteissamme
- 7 Arkkipiispa Leo:
Itämeren herkkä
tasapaino
- 8 Ortodoksiseen
kirkkoon liittyminen
- 10 Metropoliitta
Johannes: Työelämän
eettiset periaatteet
- 11 Porin kirkko
parhaimmassa
ympäristössään
- 23 Romaniaiset
ortodoksit Suomessa
- 25 Tuomaanviikon juhlat

MITEN ORTODOKSISEEN KIRKKOON LIITYTÄÄN?

Kirkkoon liittyvä voidellaan mirhaöljyllä

Kun oikein lukee...

...niin voi päätyä lukijaksi kirkkoon tai yliopistoon professoriksi. Näin on käynyt **Rolf Hernbergille**, joka on tuttu lukija kirkossa. Hän on myös Tampereen teknillisen yliopiston teknis-luonnontieteellisen osaston kuin myös sen alaisen fysiikan laitoksen johtaja. Hallintomiehenä hän johtaa suurta organisaatiota, tutkijana ja opettajana taas opiskelijat ovat hänen sydäntään lähellä.

Uskontiensä alkukohtaa Rolf Hernberg kuvaa heräämisenä tajuamaan ihmisen sisäisen elämän ja hengellisyys merkitys.

- Olin aika pitkään eliminoinut tai kieltänyt tämän puolen elämästäni, kunnes jouduin kokemaan, että sellainen elämäntarkastus johtaa umpikujaan. Koin elämässäni kriisivaiheita, joiden yli pääsin vain tarkistamalla kantaani näissä asioissa. Sisäinen hengellinen kasvuni johti siihen, että rupesin uskumaan Jumalaan. Kun vakuutuin siitä, että Jumala on olemassa, oli luonnollista liittyä kirkkoon. Ortodoksisen kirkon suuntaan minua ohjasivat tietyt elämäntilanteet. Ehkä

pitää vain hyväksyä se, että kyse niissäkin oli jonkinlaisesta johdatuksesta.

Rolf on toiminut Tampereella kolmatta vuotta lukijana. Lukijaksi vihkimiseen päätynyt prosessi kesti kauan, ja se sai alkunsa kuorossa laulamista. Hän mielti pitkään, onko hän oikea henkilö ottamaan tällaista askelta. Onhan lukijan tehtävää pidetty pappeuden ensimmäisenä askeleena. Hän sanoo kuitenkin, että silloin otettulla askeleella on ollut myönteisiä vaikutuksia.

- Nyt kun sitten lukijan kokemukseni perusteella tarkastelen asiaa, siitä voi jo sanoa jotakin. Ajattelen niin, että jokainen palveluksen toimittami-

- 1 Kun oikein lukee...
- 2 Pääkirjoitus:
Menneisyyden perkuu
- 3 **Metropoliitta Ambrosius:**
Uskomme testataan keskinäisissä suhteissamme
- 3 **Uskontunnustuksen uusi käänös**
- 4 **Isä Risto Lintu**
Pyri paaston aikana sopuun
- 4 **Isä Markus Aroma**
Päsiäisen lapsia kasteen kautta
- 5 **Isä Petri Ratilainen**
Sovinnon kautta paaston tielle kohti rauhaa
- 7 **Arkkipiispa Leon kolumni**
Itämeren herkkä tasapaino
- 8 **Isä Heikki Honkamäki**
Ortodoksisen kirkkoon liittyminen
- 10 **Metropoliitta Johannes**
Työelämän eettiset periaatteet
- 11 **Porin kaupungin tervehdys:**
Kirkko parhaimmassa ympäristössään
- 12-15 TAMPERE**
- 16-18 TURKU**
- 19-21 HÄMEENLINNA**
- 22 **Antonina Sosunov-Perälä**
Humanitaarista avustustyötä Hämeenlinnasta Venäjälle
- 23 **Isä Ion Durac**
Romanialaiset ortodoksit Suomessa
- 24 **Isä Jarmo Hakkarainen**
Kaipuu terapeuttiseen kulttuuriin
- 25 **Nils Cleve**
Tuomaanviikon juhlista Venäjällä
- 27 Radio / TV
- 28 **Isä Mihail** Uuden Valamon erakko 2. osa (venäjäksi)

Menneisyyden perkuu

Kirkkomme pappiskoulutukseen osallisena joudun työni puolesta myös pohtimaan oman oppiaineeni ulkopuolisia kysymyksiä. Yksi minua jo pitkään mietityttäneet kysymys on oman kirkkomme lähihistorian tutkimus. Tämä asia aktuaalistuu, kun Joensuun yliopiston teologisen tiedekunnan ortodoksisen teologian laitokselle ollaan avaamassa kirkkohistorian lehtorin virkaa samalla, kun aineen professorin virka on pantu uuteen hakuun. Näiden virkojen tehtävänä tähän tulee olla keskeisesti myös oman lähimenneisyytemme tutkimus.

Asia on yksinkertaisesti sellainen, että kirkkomme itsenäisyyden ajan sisäinen kehitys niin historialliselta, sosiologiselta kuin hallinnolliseltakin kannalta on pääosin jäänyt tutkimatta. Erilaisia selvityksiä ja katsauksia niistä on tietenkin olemassa, mutta varsinaisen tieteellisen tutkimus näyttäisi mieluiten hakeutuneen perifeerisiin tarkasteluihin. Suomeksi sanottuna tarkoitan, että rajantakaisia, karjalaisia ja venäläisiä on kyllä koluttu, mutta ne kysymykset, jotka meille ovat tätä päivää ja aidosti ajankohtaisia, näyttävät sivuutettavan ikään kuin jostakin itsesensuurin aiheuttamasta kieltäytyksestä tai jonkin pyhän arkuuden vuoksi, jota on haluttu tuntea kirkollista yllihallintoamme kohtaan. Osaltaan myös kirkollinen johtomme on ehkä tiedostamattaankin suosinut omaa koskemattomuuttaan ja siten estänyt siihen suoranaisesti kohdistuvaa tieteellistä tutkimusta.

Näihin tarkoitamiini tutkimuskohteisiin kuuluvat kirkon organisaation ja lainsäädännön kehitykseen vaikuttaneet vallankäytön ongelmat kuin myös tulehtuneiden henkilösuhteiden ja niiden tuloksena tehtyjen (huonojenkin) päätösten vaikutusten tieteellinen tutkiminen. Olemmehan saaneet toisinaan huomata, että pelkästään johtavien kirkonmiesten eripura on määrännyt jonkin suurenkin asian käsittelyä ja sen saamaa lopputulosta.

Myös arkkipiispakeskeinen hallintotapamme on luonnollisesti luonut aivan omintakeista hallintoperinnettä. Tämä käy ilmi, kun sitä vertaa vaikkapa luterilaisen kirkon vastaavien toimielinten päätöksiin. Tällainen vallan keskittyminen yhdelle henkilölle juontuu kirkon alkuajoilta ja on osa kirkon uskonnäkemyksen sisäistä ehdollistumista. Oman tieteellisen tutkimuksemme tulisi selvittää Evankeliumin ja Tradition suhde niiden meillä saamiin kirkkohistoriallisiin toteumiin. Tieteen teorian kannalta on lisäksi ilmeistä, että välttämättä nykyinen hallintokulttuurimme ei mitenkään automaattisesti tuota Evankeliumin totuutta hallinnollisiin käytäntöihimme tai päätöksiin, vaikka niin mieluummin haluaisimme uskoakin. On myös selvää, että ihanteiden ja todellisuuden välinen ero näivettää helposti hallintoa sisäisesti ja aiheuttaa sen, että hallinnosta vastuussa olevat virkamiehet kokevat turhautumista joutuessaan ihmettelemään, että näinkö tässä taas kävi.

Tieteellisen tutkimuksen tulisi siis mm. selvittää, ovatko kanonisen lainsäädännön tarkoittamat asiat toteutuneet kirkkomme hallintohistoriassa sisäisesti oikein vai ovatko ne saaneet joidenkin historiallisten syiden, kansallisten ongelmien, henkilökysymysten tai pelkkien inhimillisten valtapyyteiden vuoksi myös siitä poikkeavia ilmiöitä. Tämähän käytännössä tarkoittaisi myös itse kanonien hengen vastaista toimintaa. Nyt emme voi varmasti tätä tietää, koska kirkkomme lähimenneisyyden ongelmat on tutkimuksessa perinteisesti ohitettu pyhällä pieteteillä. Silti ne ovat juuri meidän nykyhetkeämme ja kuuluvat kirkkoomme.

Suomalaisessa ortodoksisuudessa karjalaisten evakkojen ote kirkkomme tulevaisuudesta alkaa käytännön syistä vähetä. Senkin vuoksi oman menneisyytemme tutkimus on saatava tieteelliselle pohjalle. Korostan, että me emme tarvitse mitään "tunnustuksia" ja maailmalta tuttuja "totuuskomissioita" vaan tieteelliseen harkintaan perustuvaa asiantietoa. Vain se voi luoda vastaisuudessa riittävän perustan kirkkomme hallintokulttuurin ja organisaation kehittämiseksi ja niiden uskottavalle toiminnalle.

Kari M. Ranttilä

KIRKKOKALENTERIN RAAMATUNKOHTIA LUETTAVAKSI

1.3. Sovintosunnuntai

Joh. 20:11-18, Room. 13:11-14:4,
Matt. 6:14-21

2.3. Puhdas maanantai. Suuren paaston alku

Jes. 1:1-20, Gen. 1:1-13, San. 1:1-20

9.3. Ortodoksisuuden sunnuntai

Joh. 20:19-31, BSL: Hepr. 11:24-26,
32:12-2, Joh. 1:43-51

16.3. P. Gregorius Palamaksen sunnuntai

Joh. 21:1-14, BSL: Hepr. 1:10-2:3,
Mark. 2:1-12, Hepr. 7:26-8:2,
Joh. 10:9-16

23.3. Ristinkumartamisen sunnuntai

Joh. 21:15-25, BSL: Hepr. 4:14-5:6,
Mark. 8:34-9:1

25.3. Jumalansyntyttäjän neitseeseen Marian ilmesty

AP: Luuk. 1:39-49,56,
VI hetki: Jes. 25:1-9,
EP: Gen. 9:8-17, San. 12:8-22,
Ex. 3:1-8, San. 8:22-30,
JKL: Hepr. 2:11-18, Luuk. 1:24-38

30.3. Pt. Johannes Siinailaisen sunnuntai

Matt. 28:16-20, BSL: Hepr. 6:13-20,
Mark. 9:17-31, Ef. 5:9-19,
Matt. 4:25-5:12

3.4. Suuren katumuskanonin torstai

VI: Jes. 42:5-16, EP: Gen. 18:20-33,
San. 16:17-17:17

5.4. Akatistoksen lauantai. Jumalansyntyttäjän juhla

Hepr. 9:24-28, Mark. 8:27-31,
Hepr. 9:1-7,
Luuk. 10:38-42, 11:27-28

13.4. Herran ratsastus Jerusalemiin. Palmusunnuntai

Gen. 49:1-2,8-12, Sef. 3:14-19,
Sak. 9:9-15, Matt. 21:1-11,15-17,
Fil. 4:4-9, Joh. 12:1-18

14.4. Suuri maanantai

AP: Matt. 21:18-43,
VI hetki: Hes. 1:1-20, EP: Ex. 1:1-20,
Job 1:1-12, Matt. 24:3-35

15.4. Suuri tiistai

AP: Matt. 22:15-23:39,
VI hetki: Hes. 1:21-2:1,
EP: Ex. 2:5-10, Job 1:13-22,
Matt. 24:36-26:2

Metropoliitta Ambrosius

Uskomme testataan keskinäisissä suhteissamme

Yhteisöllisyydestä puhutaan usein kirkonkin parissa. Se on voimavara, joka johtaa keskinäiseen kunnioitukseen ja rakastamiseen. Yhteisöllisyydessä korostuu sitoutuminen ja sen myötä kunkin yksilön erityisluonteen hyväksyminen.

Joskus voimme huomata, että vahvuutta korostetaan yksipuolisesti. On helppo havaita ulkoisen voiman ilmentymät, mutta meidät kristittyinä on kutsuttu pohtimaan myös Jumalan suuruutta ja sen merkitystä ihmiselle. Usein onkin niin, että ihmisen pienuuden kautta voi löytää kokemuksen Jumalan voimasta.

Luottamus ja usko Jumalaan on se voima, josta ammennamme sisältöä myös keskinäisiin suhteisiimme. Kirkossa olemme rakkaudessa osallisia Kristuksesta ja toinen toisistamme. Ektenian sanoin jätämme ”*itsemme ja toinen toisemme ja koko elämämme Kristuksen Jumalan haltuun*”. Yhteys Jumalaan toteutuu elävässä suhteessa ja osallisuudessa kirkkoon.

Hengellinen todellisuus ei rajoitu vain juhlaan ja jumalanpalveluksiin, vaan on myös jokapäiväisen elämän asia. Korinttilaiskirjeessä apostoli Paavali kirjoittaa: ”*Vaikka minulla olisi profetoimisen lahja, vaikka tuntisin kaikki salaisuudet ja kaiken tiedon ja vaikka minulle olisi kaikki usko, niin että voisin siirtää vuoria, mutta minulta puuttuisi rakkaus, en olisi mitään*”.

Usko Jumalaan on siis paljon enemmän kuin älyllistä vakuuttamista ja selittämistä. Uskomme testataan suhteissamme toinen toisiimme. Kristillisen rakkauden sävyttämässä kohtaamisessa ja auttamisessa uskomme koetellaan, mutta siinä se myös kypsyy hedelmäksi.

Kokiessamme pyhyiden kirkon toimituksissa ja toisaalta lähimmäisissämme me löydämme myös oman hengellisen olemuksemme ja tehtävämme. Näin elämästä muodostuu kokonaisuus, jossa eri ulottuvuudet eivät lokeroidu vaan muodostavat eheän ihmisyyden. Jumalan kuvana olemiseen liittyy suostuminen Jumalan tahdon etsimiseen. Samalla voimme huomata lähimmäisissä olevan Jumalan kuvan, joka kutsuu meitä jakamiseen, auttamiseen ja elämän kunnioittamiseen.

USKONTUNNUSTUKSEN uusi käännös

**Uskon yhteen Jumalaan,
kaikkivaltiaaseen Isään, /
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja
näkymättömän Luojaan. /**

**Uskon yhteen Herraan, Jeesukseen
Kristukseen, Jumalan ainoaan Poikaan, /
joka on syntynyt Isästä ennen
aikojen alkua, /
valo valosta, tosi Jumala tosi Jumalasta, /
syntynyt ei luotu, joka on samaa
olemusta kuin Isä ja jonka kautta kaikki
on saanut syntynsä, /
joka meidän ihmisten ja meidän pelastuk-
semme tähden astui alas taivaista, /
tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt
Mariasta ja syntyi ihmiseksi, /
ristiinnaulittiin meidän puolestamme
Pontius Pilatuksen aikana,
kärsi ja haudattiin, /**

**nousi kuolleista kolmantena
päivänä, niin kuin oli kirjoitettu, /
astui ylös taivaasiin, istuu Isän
oikealla puolella /
ja on kirkkaudessa tuleva tuomitsemaan
eläviä ja kuolleita, ja jonka valtakunnalla
ei ole loppua. /**

**Uskon Pyhään Henkeen, Herraan ja
eläväksi tekijään, joka lähtee Isästä, /
jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa
kumarretaan ja kunnioitetaan ja joka on
puhunut profeettojen kautta. /**

**Uskon yhteen, pyhään, katoliseen ja
apostoliseen kirkkoon. /
Tunnustan yhden kasteen syntien
anteeksiantamiseksi, /
odotan kuolleiden ylösnousemusta /
ja tulevan maailman elämää. Aamen.**

Pyri paaston aikana sopuun

Ortodoksinen ja katolinen kirkko - eli suurin osa kristityistä - opettavat paastosta ja pitävät sitä ensiarvoisen tärkeänä. Sen sijaan protestanttisissa ryhmissä paastoperinne on hiipumassa. Ortodoksinen kirkon käytännössä on neljä paastoa: joulupaasto, suuri paasto, apostolien paasto ja Herran Äidin paasto. Yksittäisiä paastopäiviä ovat teofanian aatto 5.1., Johannes Kastajan messauspäivä 29.8. ja ristinpäivä 14.9. sekä keskiviikko, Kristuksen kavaltamisen muisto ja perjantai Kristuksen ristiinnaulitsemisen muisto lähes ympäri vuoden.

Suuren paaston kehittyminen nykyiseen muotoonsa on kestänyt hyvin kauan. *Didaskalia apostolorum* -teoksessa on sanottu: ”Sinun pitää paastota pääsiäisen aikaan viikon toisesta päivästä (maanantaista) alkaen ja ravita itseäsi pelkästään leivällä, suolalla ja vedellä aina viidennen päivän (tors-tain) yhdeksänten hetkeen saakka...Mutta perjantaina ja lauantaina paastoa kokonaan äläkä maista mitään.” (Schmemmann: *Suuri paasto*, s. 165)

Eräissä paikalliskirkoissa paastoa pidettiin kaksi tai kolme viikkoa ennen pääsiäistä. Eräiden tutkijoiden mukaan nelikymmenpäiväisen paaston vietto on alkanut Teofanian juhlasta (6.1.), Herran kasteesta, jolloin alkukristityt ovat Kristuksen autiomaakilvoittelun mukaisesti paastonneet 40 päivää. Kun pääsiäistä edeltävä paasto piteni, paastoaajat kohtasivat, jolloin on laadittu suuren viikon lisäksi nelikymmenpäiväinen suuri paasto. Konstantinopolin vaikutuksesta käytäntö alkoi vakiintua yleisesti viidennellä vuosisadalla. Sen mukaan myös lauantait ja sunnuntait olivat paastopäiviä, mutta Lasaruksen lauantai ja palmusunnuntai eivät. Näin suuri viikko muodostaa oman kokonaisuutensa.

Ulkonaiseen paastoon kuuluu ruokapaasto ja muu pidättyvyys. Ruokapaastossa ei käytetä liha- ja karjalouden tuotteita eikä kananmunia tai niihin verrattavia. Kirkon opetuksen mukaan ihmisille annettiin ensimmäinen paastosääntö paratiisissa, jolloin heitä kiellettiin syömästä tietyn puun hedelmiä. Kun ihminen söi kiellettyä ruokaa, hän rikkoi Jumalan tahtoa. Tästä syystä Jumalan tahdon noudattaminen alkaa epäitsekkydestä ja nöyryydestä.

Ruokapaaston avulla ihminen voi sotia aistillisia nautintojaan vastaan ja saada anteeksisaamisen armon. Jeesus itse antoi esikuvan pahan voittamisesta juuri fyysistä paastoa apuna käyttäen. Hän paastosi neljäkymmentä päivää ja yötä. Torjumalla nälkensä asettamat tarpeet hän torjui pahan hengen hyökkäyksen: ”*Ei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka lähtee Jumalan suusta.*” (Matt. 4:4).

Ulkonaiseen paastoon kuuluu kieltäytyminen nautinnoista, joita ihminen on keksinyt itselleen. Näitä ovat mm. tupakka, väkijuomat ja sellaiset aineet, joista ihminen voi tulla riippuvaiseksi. Elämäntapojen muuttamisella on tarkoitus kiinnittää huomio hengellisiin tarpeisiin.

Kohtuuton piina ei ole hyväksi, eikä paastolla saa vaarantaa terveyttä. Ulkonaisella paastolla ei tule kiinnittää toisten huomiota itseensä, vaan omaan hengelliseen kasvuun. Jeesus sanoi: ”*Kun sinä paastoat, voitele hiukseti ja pese kasvosi. Silloin sinun paastoasi eivät näe ihmiset, vaan Isäsi, joka on salassa. Isäsi, joka näkee myös sen, mikä on salassa, palkitsee sinut.*” (Matt. 6:17–18) Edellä kuvattua paastoa kutsutaan puolipaastoksi. Sen lisäksi on täydellinen paasto, jota noudatetaan ennen ehtoollista

Fyysinen paasto ei koske kasvavia lapsia, odottavia äitejä, sotilaita tai sairaita. Ehtoollista edeltävä täydellinen paasto on ymmärretty väärin. Ehtoolliselta on jääty pois sen vuoksi, että lääkkeiden ottamisen yhteydessä on jouduttu nauttimaan vähän ravintoa ja vettä. Tällöin on tärkeämpää huomata, että ehtoollinen on päämäärä ja paasto on vain siihen kasvattava keino.

Fyysisen paaston kautta pyritään hengelliseen paastoon. Ruokapaasto ilman hengellisiä pyrkimyksiä on vain laihdutuskuuri. P. **Johannes Krysos-**

Kuva: Juha - Matti Martikainen

Pääsiäisen lapsia kasteen kautta

”Eilen minut Sinun kanssasi ristiinnaulittiin, oi Kristus. Tänään minut ylennetään Sinun kanssasi. Eilen minä kuolin Kristuksen kanssa. Tänään minä palaan takaisin elämään Hänen kanssaan. Eilen minut haudattiin Sinun kanssasi, oi Kristus. Tänään minä nousen Sinun kanssasi ylös haudasta.”

Tämä 300-luvulla eläneen pyhän Gregorios Naziansin piispan pääsiäisaarnan katkelma, joka myös lauletaan ortodoksisessa pääsiäisen aamupalveluksessa, ilmaisee selvästi pääsiäisen todellisen merkityksen meidän elämällemme Kristuksen yhteydessä: pyhän kasteen kautta meidät on liitetty Kristuksen kärsimyksen, kuoleman ja ylösnousemuksen osallisuuteen. Se, mikä Kristukselle tapahtuu, tapahtuu meillekin, sillä Hän on meidän elämämme. Näin jokainen Herran pääsiäinen on meidän vuotuinen kastejuhlamme, jonka tulisi muistuttaa meitä siitä, että meidät on kerran pyhässä kasteessa ”puettu Kristukseen” ja että me tässä ja nyt-

tomos on sanonut: ”*Ei paasto ole siinä, että syöt vähän, vaan siinä, että jaat leipäsi nälkäisille, ei siinä, että pukeudut säkkiin, vaan siinä, että vaatetat alastoman, eikä siinä, että olet murheellisen näköinen, vaan siinä, että lohdutat murheellisia.*” Hengelliseen paastoon kuuluu rukous, jumalanpalveluksissa käyminen sekä erityisesti katumuksen ja ehtoollisen mysteerioihin osallistuminen, Raamatun lukeminen, huvituksista pidättäytyminen ja hyvän tekeminen.

Edellä oleva osoittaa, että paasto on sananmukaisesti harjoitusta, jota kreikan kielessä paasto on tarkoittanut. Samoin kuin urheilija - päästäkseen hyviin tuloksiin - joutuu harjoit-

jo olemme uuden elämän lapsia ja uuden elämän kansalaisia.

Mutta mitä sitten tämä uusi elämä oikein tarkoittaa ja millä tavoin se näkyy tämän maailman keskellä?

Vastaus on varsin yksinkertainen, mutta sen toteuttaminen onkin jo vaikeampaa: uusi elämä ja uusi ihmissyys tulee parhaiten esille kristillisessä rakkaudessa, joka on valmis antamaan ja uhraamaan kaikkensa rakkautensa tähden. Kristus antaa meille tällaisesta rakkaudesta parhaimman esimerkin omalla elämällään, jota meidän Hänen opetuslapsinaan olisi seurattava. *”Siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, kun te rakastatte toinen toistanne”*, ja *”rakastakaa toinen toistanne sillä rakkaudella, jolla minä olen teitä rakastanut”*.

Näin Vapahtaja opastaa meitä uuden elämän tielle. Tämä on ainoa mahdollinen tie meille kristityille, joiden tehtävänä on voittaa maailma Kristukselle palvelevan rakkauden kautta. Mutta tämän tien kulkeminen ei ole helppoa, sillä se merkitsee jatkuvaa taistelua omaa itsekkyyttä ja ylpeyttä eli ”vanhaa ihmistä” vastaan, joka ”petollisia himoja seuraten tuhoaa itsensä”, kuten vanha kasterukous asian ilmaisee. Joka kerta, kun me Jumalan avulla voitamme ja unohdamme itsemme toisten tähden, tuo uusi elämä, joka kerran ensimmäisenä pääsiäisaamuna koitti Kristuksen tyhjistä haudasta, tulee esille tämän maailman keskellä edes hetken ajaksi ja muuttaa ja kirkastaa sitä jumalallisen rakkauden valkeudella.

Isä Markus

telemaan suoritustaan ja pitämään ruokavaliota, samoin hengellinen elämä vaatii jatkuvaa harjoitusta.

Pyhään elämään pyrkivä rukoilee tietysti aina, ei vain paaston aikana. Oikeaan rukouksen henkeen meitä johdattaa Efraim Syyrialaisen paastorukous, jota toistamme paastopalveluksissa lukuisia kertoja. Paaston ajan jumalanpalvelukset tukevat henkilökohtaisia rukouksiamme. Pyri paaston aikana sopuun itsesi kanssa, pyydä anteeksiantoa lähimmäisiltäsi, ano sitä Jumalalta, että voisit osoittaa todellista rakkautta lähimmäisiäsi kohtaan, sillä lähimmäisissäsi on sinun pelastuksesi.

Isä Risto

Sovinnon kautta paaston tielle kohti rauhaa

Kerran Pietari meni Jeesuksen luokse ja kysyi: ”Herra, jos veljeni yhä uudestaan tekee väärin minua kohtaan, niin kuinka monta kertaa minun on annettava anteeksi? Peräti seitsemän kertako?” Jeesus vastaa: ”Ei seitsemän, vaan seitsemänkymmentäseitsemän kertaa.”

Jeesuksen antama vastaus puhuu rajattoman anteeksiantavaisesta suhtautumisesta lähimmäisen rikkomuksiin. Se edellyttää jatkuvaa kasvamista hengessä Jumalan mielen mukaisesti. Aloitamme Suuren paaston, joka on mitä suurimmassa määrin hengellisen kasvun aikaa. Sovintosunnuntain ehtoopalveluksen ohjeet suorastaan kehottavat pappia puhumaan sovinnonteon tärkeystä. Jos olen sinua loukannut, pyydän anteeksi siitä mielipahasta, mikä sinulla on. Vajavaisena ihmisenä toimin taitamattomasti ja loukkaan juuri sinua, jota ilman en kuitenkaan tulisi toimeen. Sinä, joka välität lähimmäisistäsi, joudut kohtaamaan myös tuskan ja kivun, jota et ikinä läheiseltäsi odottaisi. Sinä, joka olet sisäistänyt lämpimän huolenpidon ihmisestä ja luonnosta, annat anteeksi useammin kuin yhden kerran.

Yksikin anteeksiantaminen on suunnattoman vaikea asia. Siksi Kristus, joka on anteeksiantamus, korostaa sovinnon merkitystä ja sen vaikeutta ihmisellä, joka ei ole kasvanut hengessä Jumalan mielen mukaisesti. Anteeksiantamuksen ja sovinnon kautta me heikot kasvamme eroon omista virheistämme sekä pikkuhiljaa ymmärrämme, miten tärkeä on saada ja antaa anteeksi.

Syyttely lisää syyttelyä, kylmyyttä, ahdistusta, pahaa oloa ja valheellisuutta.

Pietari kysyy niin kuin kuka tahansa meistä: ”Kuinka monta kertaa minun tulee antaa anteeksi?”

Ihmiselle tyypilliseen tapaan hän ajattelee, että kaikki muut tekevät väärin ja heidän tulee pyytää minulta anteeksi. Paaston tielle lähtevän tulisi mielestäni käyttäytyä vähemmän uhmakkaasti ja muistaa, että ehkä minä itse olen juuri se, jonka on syytä pyytää anteeksi sinulta.

Itsekäs, epäuskoinen ja usein omaa etuaan ajatteleva Pietari kielsi kolmesti tuntevansa Jeesuksen. Ylösnousseen Kristuksen kohdannut opetuslapsi Pietari vastaa kolme kertaa: ”Herra, sinä tiedät kaiken. Sinä tiedät, että olet minulle rakas.” Tämä on Kristuksen seuraajan vastaus. Ihmisen hengellinen kehitys on nähtävissä hänen teoistaan ja valinnoistaan. Usein siihen kuuluu vuosia, vuosikymmeniä kestävä ja monia paastonkausia sisällään pitävä ajanjakso, jonka kautta luottamus Jumalaan kasvaa vakaumukseksi. Ehkä askel lyhenee, hiukset harmaantuvat, rypyt syvenevät ja monet läheiset on saatettu haudata lepoon, mutta edessä on rauha ja lepo ylönousseessa Kristuksessa.

Ajattele, mistä saat rauhan ja levon? Mistä hiljaisuuden ja lohdutuksen? Saatko sen tämän maailman kunniaa vai ajallisesta rikkaudesta, nautinnoista, nukkumisesta, laiskottelusta, kauneudesta, lihallisesta rakkaudesta vai jostain muusta? – *”Mistään niistä et saa rauhaa ja lepoa, vaan ainoastaan lakkaamaton sieluntuskaa ja levottomuutta. Älä etsi tästä ajallisesta maailmasta lepoa ja lohdutusta, sillä sieltä et tule sitä koskaan löytämään. Sillä maatuva ja katoava maailma ei voi sitä suoda sielullesi. Ainoastaan Jumala antaa Pyhän Hengen armosta sinulle rauhan, hiljaisuuden, levon ja pelottomuuden.”* (Pt. Dimitri Rostovilainen)

Rauhallista paaston aikaa!
isä Petri

seen osallistuva on Pyhän Hengen välikappale ja myötävaikuttaa Hengen kohdistumiseen niihin, jotka osallistuvat jumalanpalvelukseen. Tämä on aktivoitunut minua jumalanpalveluksissa ja vaikuttanut myös siihen, että keskityn paremmin. Käyn säännöllisemmin kirkossa ja valmistaudun siihen eri tavoin, ja tulen myös ajoissa kirkkoon. Kaikki tämä myötävaikuttaa hyvin paljon siihen, että oma osallistumiseni jumalanpalvelukseen on täydellisempää.

Lukijan tehtävää Rolf pitääkin tärkeänä.

- Hengellisesti lukijalla on hyvin suuri rooli joka kerta, vaikka omaa osuuttaan ei haluakaan millään tavalla korostaa. Jo aivan tunteen tasolla se kokemus, että seisoo itse keskellä kirkkoa kirkkoväen ympäröimänä hyvin hartaan tunnelman valitessa ja on pitkiä jaksoja ainoa, joka on äänessä, on tunteena merkittävä kokemus. Silloin tunnen, että minä todella olen mukana tekemässä tätä palvelusta.

Lukijan olemus on usein tärkeämpää kuin lukemisen tekninen suorittaminen. Rolf sanookin, että se mitä kirkossa olevat saavat lukemisesta, on eniten kiinni lukijan olemuksesta.

- Lukijan pitäisi olla hyvin rauhallinen. Hänen tulee rukoilla paljon, sillä jos ihminen ei ole sisäisesti rauhallinen, hän ei voi välittää rauhaa myöskään muille. Myös ihmisen ja lukijan käytöksensä esiintuoma arvokkuus on jonkinlaista sisäistä rauhaa.

Kun fysiikan professori Rolf selittää tutkijan suhdetta aineeseen, hän sanoo lisääntyneen tiedon vaikuttaneen tutkijoihin jotenkin päinvastaisesti:

- Luulen, että ajan mittaan fyysikot ovat tajunneet, että he tietävät aineesta aina vain vähemmän. Eikä oikeastaan fysiikka pyrikään vastaamaan kysymykseen, mitä aine on vaan se pyrkii pohtimaan, minkälaisia ominaisuuksia aineella on, miten se käyttäytyy ja minkälaisia lainalaisuuksia se noudattaa. Ja tässä on kyllä saavutettu tavattoman suuria edistys-

askelia. Mutta aineen olemusta en usko fysiikan edes yrittävän selvittää.

Fyysikko kuitenkin mieluiten kiertää kysymyksen aineen olemuksesta. Rolf painottaa, että kysymys on ennemminkin filosofinen.

- Fysiikka vain kertoo, miten aine käyttäytyy ja mitkä ovat sen ominaisuudet ja rakenne. Maailmankuvan kannalta se, että fysiikan tieteellinen metodi on osoittautunut hyvin vahvaksi ja menestykselliseksi, osoittaa toisaalta ihmisestä sitä, että hän pystyy loputtomasti oppimaan enemmän siitä, miten aineellinen maailma käyttäytyy.

Rolfille on tärkeää, että fysiikan tutkimuksessa hankittu tieto on luo-

tellen tulossa yksi fysiikan tutkimuksen ala. Kosmologit sanovatkin omasta tieteenalastaan, että se on nykyään täsmätiedettä, mikä tarkoittaa, että kosmiset ulottuvuudet liittyvät tämän materiaalisen maailman synnyn kuvaamiseen, josta pystytään puhumaan jo hyvin suurella tarkkuudella.

Miten fyysikko suhtautuu kysymykseen Jumalasta?

Suhteestaan Jumalaan nimenomaan fyysikkona Rolf on varautuneen myönteinen.

- Joitakin vuosia sitten luin tutkimuksen, jossa selvitettiin eri tieteenalojen tutkijoiden suhtautumista uskoon ja Jumalaan. Se osoitti, että ai-

nakin Amerikassa toisen maailmansodan jälkeisellä kaudella koko ajan epäilevyys on kasvanut. Tämä koskee erityisesti biologeja. Minusta tuntuu myös, että täällä Suomessa hyvin suuri osa fyysikoista suhtautuu uskoon agnostisesti. Uskonasioista keskustellaan fyysikoiden piirissä hyvin vähän.

Jumalauskon sijaan fyysikaalinen maailmankuva onkin monen tutkijan selitysperusta kaikelle olevalle.

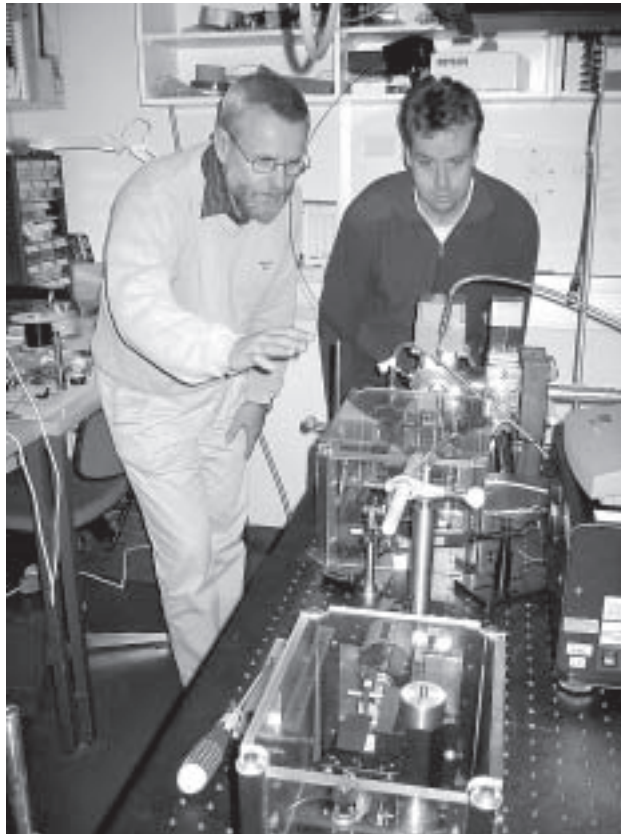
- Monelle fyysikolle fyysikka on kaiken tiedon perusta. Ajatellaan siis, että myös biologiassa ja kemiasa kaikki aineet koostuvat alkeishiukkasista, ja siten viimekädessä nimenomaan fyysikaalinen tieto määrää kaiken.

Rolf kertoo omaksuneensa näkemyksen, että olemissä sisältyy sekä materiaallinen puoli että ei-materiaallinen, näkymätön puoli, joka ei noudata tunnettuja luon-

nonlakeja. Tämä näkymätön puoli on kyllä vuorovaikutuksessa tämän materiaalisen todellisuutemme kanssa, mutta me emme tunne näiden eri puolien keskinäisen vuorovaikutuksen lakeja. Sen tähden emme pysty saamaan siitä fyysikaalista, kokeellista havaintoa.

Rolfin mukaan tällainen hengellinen maailma on ”joka paikassa oleva ja kaikki täyttävä”.

- Olen itse pohtinut paljon sitä, miten meidän tietomme muodostuu hengellisestä maailmasta, ja missä

Prof. Rolf Hernberg puuhaamassa laboratoriossa jatko-opiskelija Toni Laurilan rakentaman ulkokaviteettilaserin kanssa.

tettavaa, vaikka sitä voidaankin aina myöhemmin myös täydentää.

- Me elämme nyt hyvin teknistyneessä yhteiskunnassa, jossa elämämme riippuu teknisistä laitteista. Niiden hyvä toiminta mielestäni selvästi osoittaa, että fyysikoiden aikanaan selville saamat lainmukaisuudet ovat hallinnassa ja palvelevat ihmistä.

Maailman synnyn selittäminen

Rolf kertoo, että nykyään kosmologiassa on maailmankuvan kannalta keskeinen tehtävä. Siitä on myös vähi-

Itämeren herkkä tasapaino

Jäävähvistamaton suuri öljytankkeri yrittää tätä kirjoittaessani murtautua poikkeuksellisen vaikeissa jääolosuhteissa valtaisen kohun saattamana Suomenlahdelta vähän väljemmälle Itämerelle kohti Tanskan salmia. Jos se haaksirikkoutuisi, öljyä riittäisi kaikille Suomenlahden rannoille. Itämeri kaikinensa olisi pieni tuolle öljymäärälle.

Lähitulevaisuudessa Koivistosta ja Uuraasta kulkevat Tanskan salmien läpi vuosittain sadat vastaavat laivat monet kerrat edestakaisin. On syytä huolestua tuntien suurilla vesillä tapahtuneiden onnettomuuksien seuraukset.

Miksi puhun Itämerestä ja öljystä? Tietenkin teen sen luonnon arvoista ja luonnon puhtaudesta kiinnostuneena. Teen sen myös siitä syystä, että valmistaudumme Itämeren rannoilla ja vesillä ensi kesäkuussa toteutuvaan laivasymposiumiin. Tapahtumaa suojelee ja johtaa Hänen Pyhyytensä Konstantinopolin patriarkka Bartolomeos yhdessä Euroopan parlamentin puheenjohtajan Romano Prodin kanssa. Patriarkka on pyytänyt minutkin muiden mukana taustalla toimimaan kunniamiteaan.

Patriarkka tunnetaan ns. vihreänä patriarkkana, jonka aloitteesta vietämme syyskuun ensimmäistä päivää luonnon arvojen päivänä. Hän on vaikuttanut useiden laivasymposiumien toteutumiseen eri merillä. Nyt ovat vuorossa meidän lähirantamme. Mukana on ympäristöihmisiä, tieteen ja uskonnon edustajia, joilla on yhteys Itämeren maihin ja kiinnostus asiaan.

Niin kuin Suomen järvet, niin maailman meret ja etenkin pienimmät niistä, ovat herkkiä saasteille. Itämerta kuormitetaan paljon. Sen rantojen historia, etenkin lähihistoria, on taloudellisten, kulttuuristen ja poliittisten muutosten murroksessa. Protestantit, katolilaiset ja ortodoksit kohtaa-

vat sen rantavaltioissa. Etsitään ekologista harmoniaa, mutta myös uskonnollista ja poliittista. Syntyy uusia liittosuhteita eurooppalaisessa ja atlanttisessa ulottuvuudessa.

Haasteita on ja keskustelua tarvitaan, ongelmien hahmottamista ja ratkaisujen ideoita. Tarvitaan akateemista tietoa, eettistä pohdintaa, valtiollista ja vapaata kansalaisjärjestötyötä, yksityistä taloussektoria ja yksittäisiä ihmisiä. Mediaa tarvitaan tiedon välitykseen.

Maailman kirkot eri suunnilla ovat mukana keskusteltaessa globaaleista kysymyksistä taloudessa, teknologiassa ja monessa muussa. Suomalaisten tiedotusvälineiden kautta se ei vaan näy eikä tule kansan tietoisuuteen. Ei esimerkiksi se, että Amerikan uskonnolliset johtajat ottavat yhdessä voimakkaasti kantaa kysymykseen Irakin sodasta. Ei sekään, että eurooppalaiset kirkkojen johtajat, Kirkkojen maailmanneuvosto, Euroopan kirkkojen konferenssi ja muut ovat koolla Berliinissä varoittamassa uhkaavasta humanitaarisesta katastrofista, jossa on myös kysymys muun ohella öljystä.

Olen kutsunut suomalaiset uskontojen johtajat edustajat kevään aikana Kuopioon keskustelemaan maailman ja Suomen näkökulmasta vuoden 2001 syyskuun 11. päivän jälkeisessä todellisuudessa. Aloitimme tämän foorumin Tasavallan Presidentin johdolla ja jatkamme sitä. Ehkä myöhemmin voin puhua siitä lisää.

Ehkä myöhemmin voin kertoa myös kahdesta matkastani Ruotsiin tutustuakseni moniin ortodoksiin ja ekumeenisiin tahoihin siellä. Vaikka maantieteellinen etäisyys sinne ei ole suuri, on sen uskonnollinen ja kirkollinen todellisuus ihan "toista maata".

Tämän vuoden suomalaisilla merillä tarvitaan paljon jäänsärkijävoimaa. Kulttuurien, kansojen, valtioiden ja kirkkojenkin sekä myös ihmisten väliin tarvittaisiin soveltuvia jäänsärkijöitä. Tai jään sulattajia. Joskus myös kuumien tunteiden jäähdyttäjiä.

Parasta toivoen ja rukoillen

Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leo

mielessä voidaan puhua tiedosta samassa merkityksessä kuin puhutaan tieteellisestä tiedosta. Fysiikan tieto perustuu kokeellisiin tuloksiin ja mittauksiin, ja olen sitä mieltä, että hengellinen "tieto" syntyy tavallaan jokaisen ihmisen sisällä omasta hengellisestä elämäksestä. Kun sitten taas toisaalta kirkolla on kanonisoitua hengellistä tietoa, niin kai siellä sitten Pyhä Henki on ollut inspiroimassa esimerkiksi ekumeenisia kirkolliskokouksia.

Kun hengellinen maailma vaikuttaa meihin niin, että me saamme tietoa, niin tuleeko se osaksi tätä fyysistä ja materiaalista maailmaamme? Tähän Rolf vastaa, että sielun fysiikkaa ei tunneta, eikä edes tiedetä, onko sielulla fysiikkaa, mutta jollakin tavalla se vaikuttaa ihmisen tietoisuuteen.

- Ehkä ei ole sattumaa, että seuraavan suuren tieteellisen projektin on sanottu olevan ihmisen tietoisuuden selvittäminen ja sen arvoituksen lähteille pääseminen. Ehkä selvin tapa, jolla hengellinen maailma vaikuttaa materiaalisesta maailmaan, tapahtuu ihmisten keskinäisen vuorovaikutuksen kautta. Hengen kautta me voimme saada ideoita ja voimme päättää, mitä tietoa me etsimme ja tutkimme. Tämän vaikutuksen voi kieltää, mutta itse uskon tällaisen vaikutuksen olevan olemassa.

Kun sitten lukija ja professori kohtaavat samassa persoonassa, miten hengellinen ja materiaallinen ottavat mittaa toisistaan?

- Kyllä minun pitää sanoa, että jokapäiväisessä elämässä ajattelen hengellistä ja materiaalista todelli-

suutta aika erillisinä maailmoina. Omassa työssäni olen tekemisissä materiaalisesta maailman tutkimuksen kanssa, mutta toisaalta olen yhtä paljon tekemisissä myös ihmisten kanssa. Ohjaan opiskelijoiden väitöskirjoitusta, ja hallinnon byrokraatia nielee sekin paljon aikaani. Tässä hengellinen puoli pääsee paljon enemmän esiin, koska se liittyy meidän ihmisuhteisiimme. Oma hengellinen rukouselämäni on minulle aika pitkälle oma maailmansa. Ja ajattelen, että ehkä tärkein tapa, millä Jumala vaikuttaa minun tekemisiini on se, että hän herättää ajatuksia ja asioita sekä ohjaa ratkaisuja, joita teen elämässäni. En minä missään tapauksessa tiedä kaikkea tästä asiasta. Tietääkö kukaan? Mutta siltä vain tuntuu...

KMR

Ortodoksiseen kirkkoon liittyminen

Ortodoksiset papit kohtaavat usein ihmisiä, jotka kysyvät, kuinka ortodoksiseen kirkkoon voisi liittyä. Yksinkertainen neuvo on, että ensin pitää tuntea se kirkko, johon liittymistä harkitsee. Tämä on mahdollista vain aktiivisen jumalanpalveluksiin osallistumisen sekä opiskelun kautta.

Kirkkoon liittyminen aikuisiällä

Aikuisiällä liittyvällä ei välttämättä ole ortodoksisesta kodista saatuja uskonnollisia vaikutteita tai ollut mahdollisuutta osallistua ortodoksiseen uskonnonopetukseen ja kristinoppikouluun. Tästä syystä ortodoksisen opin omaksuminen ja kirkon käytäntöihin tutustuminen voi tapahtua vain hitaasti ja vähitellen. Kenelläkään ei pitäisi olla syytä kiirehtiä kirkkoon liittymistään.

Ajatus ortodoksiseen kirkkoon liittymisestä voi tulla monelta eri taholta. Vierailu luostarissa, televisio-ohjelma tai osallistuminen ortodoksisiin häihin tai hautajaisiin saattaa innoittaa harkitsemaan ortodoksisuuteen siirtymistä. Nämä syyt eivät kuitenkaan yksinomaan ole riittäviä perusteita kirkon vaihtamiselle. Myöskään suuttuminen tai kyllästyminen luterilaiseen kirkkoon ei saisi olla ainoana ortodoksisuuteen liittymisen pontimena.

Katekumeeniopetus

Kun henkilö haluaa liittyä ortodoksiseen kirkkoon, hänen tulee ensiksi ottaa yhteyttä ortodoksisen seurakunnan pappiin.

Liittymistä harkitseva ohjataan käymään jumalanpalveluksissa esimerkiksi noin vuoden ajan. Samaan aikaan on syytä tutustua ortodoksisuuteen myös tietopuolisesti kirjallisuuden kautta. Liittyvä ohjataan

myös katekumeeniopetuksen eli kirkkoon liittyjille tarkoitetun opetuksen piiriin.

Seurakuntien katekumeeniopetuksesta huolehtivat tavallisesti ortodoksiakerhot. Niissä käydään läpi ortodoksisen uskonelämän perusasioita, kirkkotapoja sekä kirkon historiaa. Kerhoja ohjaavat yleensä seurakuntien papit. Ei ole kuitenkaan olemassa mitään erityistä "oppimäärää", vaan opetuksen tarve ratkais-

tuksen. Kummin tehtävänä on olla hengellisenä tukena, opastaa sekä huolehtia, että liittynyt pysyy myös jatkossa kirkon aktiivisena jäsenenä.

Lain edellyttämät toimenpiteet

Mikäli henkilö kuuluu luterilaiseen kirkkoon tai muuhun uskontokuntaan, tulee ensin erota kyseisen kirkon jäsenyydestä. Ero tulee voimaan kuukauden kuluttua eroilmoituksen tekemisestä. Ilmoitus tulee tehdä henkilökohtaisesti joko luterilaiseen seurakuntaan tai maistraattiin.

Jos liittyjällä on alle 15-vuotiaita lapsia, tulee perheessä keskustella ja sopia etukäteen, seuraavatko lapset uskontokuntaansa nähden ortodoksisanhempansa.

Kun edellytykset kirkkoon liitty-

Mirhavoiteluun valmistautuminen liturgiassa pienen saaton yhteydessä. Tämän jälkeen kirkkoon liittyä voidellaan mirhalla (ks. kansikuva).

taan kunkin liittyjän kohdalla tapauskohtaisesti.

Kummi

Kirkkoon liittyvällä tulisi olla ortodoksikummi. Kummi voi olla tuttu ortodoksi lähipiiristä, sukulainen tai vaikkapa työtoveri. Mikäli kummia ei lähipiiristä löydy, voi seurakunnan pappi auttaa asiassa.

Kummin rooli aikuisen liittyessä on toinen kuin lapsikasteen yhteydessä. Aikuisen liittämistoimituksessa liittyjä antaa itse vastaukset papin kysymyksiin ja lukee uskontunnus-

miselle ovat olemassa, kirkkoonliittyjä täyttää papin avustuksella liittämislomituksen. Samassa yhteydessä sovitaan sakramentaalisista toimenpiteistä ja niiden ajankohdista.

Liittämistoimitus

Liittämistoimitukseen kuuluvat 1) ripittäytyminen, jonka yhteydessä liittyjä antaa uskon vakuutuksen, 2) mirhavoitelun sakramentti sekä 3) ehtoolliseen osallistuminen. Mirhavoitelu voidaan toimittaa erillisenä tai liturgian yhteydessä.

Rippi on liittymistilanteessa ta-

vallista perusteellisempi, koska liittyvä osallistuu yleensä ensimmäistä kertaa ripin eli katumuksen sakramenttiin. Pappi antaa tarvittavia neuvoja, miten rippiin tulee valmistautua. Pappi johdattaa keskustelua kysymyksin ja ohjein. Liittjä lupaa lisäksi noudattaa kirkon perimäoppia ja hylätä kirkon uskon vastaiset opit. Tämän lupauksen hän vahvistaa lukemalla ja allekirjoittamalla uskon vakuutuksen.

Mirhavoitelu toimitetaan, mikäli henkilö siirtyy luterilaisuudesta ortodoksisen kirkon jäseneksi. Kastetta ei uudisteta. Jos henkilö on kastamaton, toimitetaan kasteen ja mirhavoitelun sakramentit. Mikäli henkilö siirtyy roomalaiskatolisuudesta, häntä ei voidella, mikäli hänet on konfirmoitu roomalaiskatolisessa kirkossa.

Mirhavoitelun sakramentissa liittyvältä kysytään, tahtooko hän liittyä ortodoksisen kirkkoon. Vastattuaan myöntävästi hän lukee uskontunnustuksen. Sen jälkeen pappi voitelee mirhavoiteella liittyjän otsan, korvat, rinnan, kädet ja jalat. Pappi lausuu joka kerralla "Pyhän Hengen lahjan sinetti". Kummi vastaa joka kerralla: "Amen".

Ehtoolliseen osallistuminen sinetöi kirkkoonliittämistoimituksen. Liittyjä osallistuu kumminsä kanssa ehtoolliseen ensimmäisten joukossa. Kirkkoonliittymispäivä on liittyneelle suuri juhlapäivä.

Entinen ortodoksi ja kirkkoon liittyminen

Sotien jälkeen tuhannet ortodoksit katsoivat parhaaksi luopua ortodoksisuudesta ja siirtyä luterilaisuuteen. Perusteena oli usein ympäristön taholta tullut ihmettely ja ryssittely. Siirtymistä ryyditettiin myös ajatuksella, että "sama Jumalahan meillä on". Moni on jälkeenpäin kuitenkin katunut tekoaan ja halunnut palata omaan kirkkoonsa.

Entinen ortodoksi voi palata kirkkonsa yhteyteen katumuksen sakramentin kautta. Ennen liittymistä tulee erota luterilaisuudesta sekä ottaa yhteyttä ortodoksisen seurakunnan pappiin. Liittymisilmoituksen täyttämisen jälkeen kirkkoonsa palannut osallistuu katumuksen sakramenttiin

Jokaisella kirkkoon liittyvällä tulee olla kummi, joka ohjaa häntä kirkollisissa tavoissa. Kuvassa kummi asettaa pyhitetyn ristin mirhalla voidellun kaulaan.

Monet aikuisiällä kirkkoon liittyneet ovat saaneet kuulla olevansa "käännynnäisiä". Nimityksellä on haluttu tehdä ero "alkuperäisiin" ortodokseihin, jotka ovat jo lapsena kastettu ortodoksisen kirkon yhteyteen. Todellinen kristitty ei koskaan luokittele lähimmäisiään. Ei ole olemassa alkuperäisiä tai käännynnäisiä, on vain ortodokseja.

Kukaan ei synny ortodoksiksi

Meidät kaikki on kasteen ja mirhavoitelun kautta liitetty Kristuksen yhteyteen. Se, missä elämänvaiheessa Kirkon jäsenyyteen siirtyminen on tapahtunut, ei määritä ihmisen arvoa tai asemaa seurakuntayhteisössä.

On kuitenkin aina arvostettava sitä paikallista perinnettä, mitä omassa seurakunnassa ja kirkkokunnassa noudatetaan. Olemassa olevan perinteen halveksiminen tai toisen nostaminen sen yläpuolelle kertoo ymmärtämättömyydestä, ehkä ylpeydestäkin.

Suomalaisena ortodoksisena paikalliskirkkona olemme omine erityispiirteinemme osa maailmanlaajuisia ortodoksista kirkkoperhettä. Tähän yhteisöön voivat kaikki halukkaat turvallisesti liittyä. □

sekä ehtoolliseen. Samoin toimitaan kirkosta eronneen palatessa kirkkoonsa yhteyteen.

Liittymisen jälkeen

Kirkkoon liittymistä tulee harkita aina vakavasti. On toivottavaa, että liittynyt olisi aktiivinen kirkon jäsen myös liittymisensä jälkeenkin. Hetken mielihoiteesta ei kirkkoon voi liittyä eikä voida liittää. Mikäli ei aio elää aktiivista ortodoksista elämää, ei ole myöskään syytä vaihtaa kirkkoa. Passiivisia jäseniä seurakunnissa riittää omastakin takaa.

ORTODOKSINEN LÄHETYS RY:N VUOSIKOKOUS Kotkassa

22.3. klo. 18.00 vigilia ja sen jälkeen tee-ilta seurakuntasalissa, Kymenlaaksonkatu 2. Nikean metropoliitta Johannes puhuu vastuusta lähimmäistä kohtaan ja lähetti, arkkimandriitta Johannes tuo terveisiä Keniasta.

23.3. klo. 10.00 liturgia ja sen jälkeen seurakuntasalissa lounas ja vuosikokous, jossa käsitellään sääntömääräiset asiat.

Tiedusteluihin vastaa lähetys sihteeri Maria Kurtén, puh. (09) 135 2485 / ortodoksinen.lahetys@ort.fi

Työelämän eettiset periaatteet

KP Nikean metropoliitta Johannes pohtii työelämän paineiden ja tulosvastuullisuuden aiheuttamia eettisiä kysymyksiä. Hän toteaa, että vaikka suorituksen vaatimukset kuuluvat elämään, niin etusjalle tulee asettaa aina kristillisen etiikan arvot.

Kun puhutaan eettisistä periaatteista, syntyy monelle liian rajoitettu mielikuva asiasta. Näin on kai siksi, että "etiikka" yleensä käännetään suomeksi sanalla "siveysoppi", mikä antaa liian suppean kuvan. Käytännöllisesti voimme sanoa, että etiikassa on kyse elämästä ja toimintaa koskevista pelisäännöistä. Joidenkin asiantuntijoiden mukaan kreikkalainen kantasana on alunperin liittynyt maatalan käsitteeseen eli monien osallistujien elämäntoimintaan. Se edellyttää sääntöjä, joiden mukaan toimitaan yhdessä. Ainakin pääasiallisesti on määriteltävä, miten on meneteltävä, jotta kyseisen yhteisön elämä sujuisi tarkoituksenmukaisesti ja mahdollisimman hyvin.

Perustana raamatullinen ihmiskäsitys

Kristillinen etiikka perustuu Raamatun ihmiskuvaan ja Jumalan lakiin. Niissä on se pohja, jolle kristillinen kirkko rakentaa eettisen opetuksensa. Ihminen on asetettu luomakunnan varjelijaksi ja viljelijäksi. Hänen tehtävänsä on säilyttää tasapaino luomakunnassa ja varjella sen tervettä rakennetta, ei vain meidän aikaamme varten, ei vain yhden ryhmän etujen mukaisesti, vaan myös

Ei vain koneiston osa, vaan elävä olento, jolla on oma ihmisarvonsa.

kokonaisuutta ja tulevaisuutta varten.

Mitä on tältä kannalta sanottava taloudellisen elämän suoritusvaatimuksista? Niiden yksipuolinen huomioonottaminen on ristiriidassa kristillisen etiikan kanssa. Se ei tunnusta sitä, että ihminen on vain taloudenhoitaja Jumalan tahdon mukaisesti eikä luomakunnan kaikkivaltias omistaja ja herra. Suoritusvaatimukset kuuluvat elämään, mutta niitä ei tule kunnioittaa kristillisen etiikan näkemykset syrjäyttämällä. Tarvitaan tasapainoa myös etiikan ja

suoritusvaatimusten välillä, mikä edellyttää sen seikan muistamista, että Jumalan kuvaksi luotu ihminen on Luojalle vastuussa siitä, kuinka luomakunnan rakennetta ja luonnonvaroja käytetään ihmisen hyväksi Jumalan tahtoa kunnioittaen.

Ihminen ei talouselämässä saa tulla vain muiden toiminnan kohteeksi, vaan hänen tulisi edes jossain määrin saada olla myös itse vaikuttava tekijä. Eli ei pelkkä objekti vaan myöskin subjekti. Ei vain koneiston osa, vaan elävä olento, jolla on oma ihmisarvonsa.

Ei ylimitoitettuja voittoja eikä palkkoja

Niin työnantajan kuin työntekijän olisi nähtävä toiminnan jatkuvuuden turvaaminen yhteiseksi eduksi. Tämä edellyttää kummaltakin taholta maltillista asennetta ja ylimitoitettujen vaatimusten välttämistä niin voiton kuin palkankin suhteen.

Omistaminen ei sinänsä ole eettisesti ongelma, kunhan ei unohdeta kokonais- ja jatkuvuusnäkökohtaa ja siinä yhteydessä vastuuntuntoista omaisuuden käyttöä. Terveellisillä ja työssä viihtyvyyttä edistävillä ulkoisilla olosuhteilla on eettinen perustansa ihmisarvon kannalta.

Eri ihmisillä on monessa suhteessa erilaisia edellytyksiä tehtävien hoitamiseen työelämässä. Niin eettisesti ajatellen kuin aineellisten tulosten kannalta olisi suotavaa sijoittaa työntekijä tehtävään, joka vastaa juuri hänen edellytyksiään ja jossa hän sen takia viihtyy. Laaja kokemukseen perustuva tieto osoittaa myös, että tietty itsenäisyys toiminnassa edistää suorituksia ja on niin ollen katsottava yhteiseksi eduksi.

Tässä muutama ajatus työelämän etiikasta. Monet keskeisetkin kysymykset ovat jääneet tämän lyhyen esityksen ulkopuolelle. □

LUEMME profetta Malakian kirjasta (3:5-12):

Tuokaa täydet kymmenykset

5 Näin sanoo Herra Sebaot: - Minä tulen, minä saavun tuomitsemaan teitä, minä vaadin pian tilille taikojen tekijät ja avionrikkoajat. Minä vaadin tilille ne, jotka eivät pelkää minua vaan tekevät väärän valan, jotka kieltäytyvät maksamasta päiväpalkkalaiselle hänen palkkaansa, jotka sortavat leskiä ja orpoja ja maassa asuvia muukalaisia.

6 - Minä, Herra, en muutu, ettekä tekään, Jaakobin jälkeläiset, ole entisestänne muuttuneet.

7 Isienne ajoista asti te olette poikenneet käskyistäni ettekä ole noudattaneet niitä. Kääntykää minun puoleeni, niin minäkin käännyn teidän puoleenne, sanoo Herra Sebaot. Mutta te kysytte: "Mitä väärää me sitten olemme tehneet?"

8 Voiko ihminen riistää jotakin Jumalalta? Sitä te kuitenkin yritätte. "Mitä me sinulta riistämme?" te kysytte. Kymmenyksiä ja uhrilahjoja!

9 Kirous on teidän osananne, koska te kaikki, koko kansa, petätte minua.

10 - Tuokaa täydet kymmenykset aarre-kammioon, jotta temppelessäni olisi ruokaa. Koetelkaa minua tällä tavalla, sanoo Herra Sebaot.

- Silloin saatte nähdä, että minä avaan taivaan ikkunat ja vuodatan teille sateen runsaan siunauksen.

11 Minä karkotan heinäsirot mailtanne, ne eivät enää tuhoa peltojenne satoa, tarhojenne viiniköynnös ei jää hedelmää vaille, sanoo Herra Sebaot.

12 - Silloin kaikki kansat ylistävät teidän onneenne, sillä maanne on oleva ihana maa, sanoo Herra Sebaot.

Kirkko parhaimmassa ympäristössään

Julkaisemme lehtemme viime numerosta poiss jääneen kaupunginjohtaja **Martti Sinisalmen** puheen Porin kirkon vihkimisjuhlassa 29.9.2002. Tervehdyksessään hän kertoi kaupunkilaisten lämpimästä suhtautumisesta uuteen kirkkorakennukseen. Se on hänen mukaansa keskeisellä paikalla Porin kaupungissa ilmentäen samalla kaupungin tavoitteita kaupunkilaisten hyvästä elämästä.

Porin ortodoksinen kirkko on ollut suunnitteilla jo kauan aikaa ja vuosikausia vireillä myös niin kaupungin hallinnossa kuin päättävissä poliittisissa elimissäkin. Kun hanke eri käsittelyvaiheissa on saanut osakseen paljon julkista huomiota, on se luonnollisesti herättänyt myös kaupunkilaisten mielenkiinnon. Ns. yleisen mielipiteen, minkä sisällön sille itse kukin antaakin, kehitystä on ollut kiintoisaa seurata.

Alussa esiintyi epärointiä

- Aikanaan kaupungin asiantuntijat, etenensä kaavoitusosasto, osoittivat ortodoksiselle kirkolle paikan, jolle temppeli on myös rakennettu. Aluetta kokonaisuutena voidaan pitää herkkänä jo pelkästään sen vuoksi, että rakennuspaikka on keskellä puistoa ja kerrostalojen välittömässä läheisyydessä. Lisäksi Maantiekadun toisella puolella on Käppärän hautausmaa, siunauskappeli ja Juseliuksen mausoleumi. Tämän johdosta aika monikin epäro, onko valittu sijoituspaikka kirkkorakennukselle täysin sopiva.

Kirkko parhaalla paikalla

- Kun rakennustyöt alkoivat, kaupunkilaisten kiinnostus heräsi uudelleen. Työn edessä mielipiteet alkoivat vähitellen kääntyä siihen suuntaan, että ehkä valinta sitenkin oli oikea. Kansalaisilla oli mielikuva, että Käppärään nousee suurin piirtein Keski-Porin kirkon kaltainen mahtava luomus. Sitä mukaa kuin kirkosta alkoi tulla näköisensä, ovat viimeisetkin epäilijät väenneet. Viime juhannuksesta lähtien olen päivittäin saanut porilaisilta suoraa palautetta, parhaimpina päivänä yli kymmeneltä eri henkilöltä, jonka mukaan Porin ortodoksinen kirkko on kaunis rakennus ja sen sijaintipaikka Porissa paras mahdollinen.

- Kun työmaakopit vietiin pois ja ympäristö alkoi viheriöidä, monet ovat kertoneet syntyneen vaikutelman, jonka mukaan uusi temppeli kuuluu juuri siihen ja ikään kuin se olisi ollut siinä jo aika päi-

viä. Pidän tätä osoituksena hyvästä suunnittelusta. Kirkon arkkitehti, isä Matti Porkka, ja muut suunnittelijat ovat onnistuneet yhdessä rakentajien kanssa vaativassa tehtävässään erinomaisen hyvin. Kaikkien elettyjen vaiheiden jälkeen ja kaupunkilaisilta saatujen terveisten perusteella voin hyvinkin luottavaisesti sanoa, että porilaiset ovat ottaneet tänään vihityn Porin ortodoksinen kirkon omakseen. Mielenkiintoa on ollut niin paljon, että sekä eilen että tänään suurella yleisöllä on ollut mahdollisuus tutustua kirkkoon sisältäkin päin ja tiedän, että mahdollisuutta ovat sankat joukot ainakin eilen käyttäneet hyväkseen.

- Vihitty kirkko on monella tavalla ollut ekumeeninen hanke. Tämän päivän Suomessa ekumeeniset suhteet ovat hyvät erityisesti kansankirkkojen kesken.

Odotettavissa paljon matkailijoita

- Monet ovat esittäneet näkemyksensä siitä, että Porin ortodoksisella kirkolla tulee olemaan myös matkailullista merkitystä. Sillä perusteella, että Juseliuksen mausoleumi on kaupungin suosituin tutustumiskohde yli sadallatuhanalle vuosittaisella kävijällään ja Uspenskin katedraali Helsingissä koko maan vetovoimaisin yksittäinen nähtävyys lähes puolen miljoonan vuosittaisella vierailijalla mitattuna, on esitetty näkemykseen uskominen.

Kirkon alue kansalliseksi kaupunkipuistoksi

- Toukokuun alussa 2002 ympäristöministeriö antoi päätöksellään Porin kansalliselle kaupunkipuistolle virallisen statuksen, joka Suomessa on Porin lisäksi vain Hämeenlinnassa ja Heinolassa. Suomen oloissa kysymys on hyvin merkittävästä hankkeesta. Porin ortodoksinen kirkon alue ei vielä kuulu kaupunkipuistoon, mutta kaupungin kaavoitusosasto on kuitenkin pannut vireille suunnitelman, jonka mukaan myös tämä tienoo ympäristöineen olisi jo lähitulevaisuudessa tärkeä osa monimuotoista kansallista kaupunkipuistoa. Kaupungin hallinnolta tämä on kaunis tapa

osoittaa myötämieltä käyttöönsä vihittyä kirkkoa kohtaan.

Uusi kirkko edustaa hyvää elämää

- Porin kaupungin hallinnon ja poliittisen päätöksenteon suojea suhtautuminen ortodoksinen kirkon rakentamiseen juontaa juurensa kaupunginvaltuuston vuonna 1993 hyväksymästä toiminta-ajatuksesta. Sen tärkein arvolausuma on hyvän elämän edellytysten turvaaminen kaikille kaupunkilaisille.

- Toiminta-ajatuksen perusteluissa todetaan, että sellainen edistys, joka parantaa hyvän elämän toteutumisedellytyksiä ja avaa niitä yhä useammille, on mahdollista. Nimenomaan kaupungin keskeinen tehtävä on huolehtia siitä, että jokaisella on mahdollisuus valita hyvän elämän mukaisia toimintoja ja rakentaa elämänsä onnelliseksi.

- Yhteisöllisyys on olennainen osa hyvää elämää. Perhe, ystävyysuhteet ja kaikki osallistuminen ovat onnellisen elämän arvokkaita osia. Epäviralliset yhdessäolon muodot kuten kutsut, teatteriesitykset, urheilukilpailut, kuntoilutapahtumat ja uskonnolliset juhlat, kuten tämäkin arvokas tilaisuus, ovat tärkeitä yhteisöllisyyttä ylläpitäviä ja vahvistavia tekijöitä.

Kiitos mukana olleille

- Kaupungin hallinnon puolesta haluan tässä tilaisuudessa osoittaa kiitoksena **KP Karjalan ja koko Suomen arkkipiispalle Leolle**, joka monissa eri vaiheissa on taitavasti johdattanut kirkkohankettamme ohi hankalien karikoiden. Kiitoksen ansaitsee myös **KP Helsingin metropoliitta Ambrosius**, joka on ollut vahvana tukena sekä ratkaisevissa päätöksentekovaiheissa että kirkon loppuvaiheen rakentamisessa. Myös rovastimme **Risto Lintu** ansaitsee tunnustuksen. Tunnumme seurakuntamme päätöksenteon Porissa vallan hyvin. Ratkaisevilla hetkillä häneltä on löytynyt tarvittavaa lujuuutta.

- Kirkon paikallisessa suunnittelutoimikunnassa on keskinäistä suitsutusta harjoitettu jo sen verran, että julkilausuttuja kiitoksia ei enää tarvita. Sen sijaan paikallinen ortodoksinen väki ansaitsee kunniamaininnan. Päitsi että se on jaksanut vuodesta toiseen kannustaa suunnittelutoimikuntaa, on se ratkaisevalla tavalla vaikuttanut siihen, että Tampereen seurakunnan ylin päättävä elin - valtuusto - onnistui tekemään Porin ortodoksinen kirkon toteuttamisen kannalta ratkaisevat päätökset.

Porin kaupungin tervehdys

- Tuon tähän historialliseen kirkkojuhlaan Porin kaupungin tervehdysen. Onnittelen Tampereen ortodoksisesta seurakuntaa ja paikallista ortodoksisista väkeä uuden kauden Pyhän Apostolin ja evankelista Johannes Teologin kirkon johdosta. [Analogi]

PYHÄKÖT:

Suvantokatu 10 A
33100 Tampere

Tampereen kirkko, Pyhän Aleksanteri Nevskin ja Pyhän Nikolaoksen muistolle,
Tuomiokirkonkatu 27, p. (03) 3141 2724, isännöitsijä Eeva-Liisa Kaikkonen, p. 050 557 0054,
vahtimestari Heikki Häyhtiö vuoden loppuun, vuoden 2003 alusta Mika Kangasaho , p. 050 557 0056

Kolhon kirkko Vilppulassa, Pyhittäjien Sergei ja Herman Valamolaisen muistolle,
Kappelintie, 35990 Kolho, Isännöitsijä Toivo Nikoskinen, p. (03) 471 5347

Porin kirkko, apostoli Johannes Teologin muistolle,
Maantiekatu 46, 28800 Pori, Isännöitsijä Jorma Kudjoi, p. (02) 641 1741

Valkeakosken rukoushuone, Pyhän Nikolaoksen muistolle,
Kalmistonkatu, 37600 Valkeakoski, isännöitsijä Armas Kaheinen, p. (03) 584 2635

JUMALANPALVELUKSET

TAMPEREEN KIRKKO

Sovintosunnuntai

La 1.3. klo 18 vigilia RL HH RM
Su 2.3. klo 10 liturgia RL HH RM
klo 15 ehtoopalvelus, suuren
paaston alku RL HH RM

1. paastoviikko

Ma 3.3. klo 17-18 synnintunnustukselle
vastaanotto HH
klo 18 katumuskanoni HH RM
Ti 4.3. klo 17-18 synnintunnustukselle
vastaanotto RL
klo 18 katumuskanoni RL RM
Ke 5.3. klo 17-18 synnintunnustukselle
vastaanotto HH
klo 18 katumuskanoni HH RM
To 6.3. klo 17-18 synnintunnustukselle
vastaanotto RL
klo 18 katumuskanoni RL RM

La 8.3. klo 18 vigilia RL RM
Su 9.3. klo 10 liturgia RL RM

2. paastoviikko

Ke 12.3. klo 18 paastoliturgia RL RM
La 15.3. klo 10 liturgia (romania) ID DD
klo 18 vigilia HH RM
Su 16.3. klo 10 liturgia (slaavi) HH RM

3. paastoviikko

Ke 19.3. klo 18 paastoliturgia HH RM
La 22.3. klo 18 vigilia HH RM
Su 23.3. klo 10 liturgia RL RM

4. paastoviikko

Neitsyt Marian ilmestyspäivä
Ma 24.3. klo 18 vigilia HH RM
Ti 25.3. klo 9 liturgia (koululaiset)
RL HH RM

La 29.3. klo 18 vigilia MR RM
Su 30.3. klo 10 liturgia (kreikka) MR RM

5. paastoviikko

Ke 2.4. klo 18 paastoliturgia RL RM
La 5.4. klo 18 vigilia RL HH
Su 6.4. klo 10 liturgia RL HH

6. paastoviikko

Ke 9.4. klo 18 paastoliturgia HH RM
Pe 11.4. klo 18 sairaanvoitelu (slaavi) HH

Palmusunnuntai

La 12.4. klo 18 vigilia, virpovitsojen
siunaus RL RM
Su 13.4. klo 10 liturgia RL RM

Suuri viikko

Ma 14.4. klo 18 paastoliturgia HH RM
Ti 15.4. klo 18 paastoliturgia RL RM
synnintunnustukselle
vastaanotto HH
Ke 16.4. klo 18 sairaanvoitelu RL HH
To 17.4. klo 9 suuren torstain liturgia
(koululaiset)
RL HH HK RM

klo 18 aamupalvelus, 12
kärsimysevankeliumia
RL HH HK RM

Pe 18.4. klo 14 suuren perjantain ehtoopalvelus
RL HH HK RM
klo 19 suuren lauantain aamupalvelus
RL HH HK RM
La 19.4. klo 9 suuren lauantain liturgia
RL HH HK RM

Pääsiäinen

La-su 19.-20.4. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus
RL HK RM
Su 20.4. klo 15 ehtoopalvelus (radiointi)
RL RM

II pääsiäispäivä

Ma 21.4. klo 10 liturgia
(lasten pääsiäinen) HH RM
La 26.4. klo 18 vigilia HH RM
Su 27.4. klo 10 liturgia (slaavi) HH RM
La 3.5. klo 18 vigilia RL RM
Su 4.5. klo 10 liturgia RL RM
La 10.5. klo 18 vigilia HH RM
Su 11.5. klo 10 liturgia RL RM
La 17.5. klo 18 vigilia RL RM
Su 18.5. klo 10 liturgia RL RM
La 24.5. klo 18 vigilia RL RM
Su 25.5. klo 10 liturgia RL RM

Helatorstai, Kristuksen taivaaseenastuminen

Ke 28.5. klo 18 vigilia RL HH RM
To 29.5. klo 10 liturgia RL RM
La 31.5. klo 18 vigilia HH RM
Su 1.6. klo 10 liturgia HH RM

PORIN KIRKKO

Ke 5.3. klo 18 katumuskanoni ID JM
Su 9.3. klo 10 liturgia ID JM
Pe 21.3. klo 18 paastoliturgia HH RM
La 29.3. klo 18 vigilia ID JM
Su 30.3. klo 10 liturgia ID JM
La 12.4. klo 18 vigilia, virpovitsojen
siunaus ID JK JM

Su 13.4. klo 10 liturgia ID JK JM

Pe 18.4. klo 14 suuren perjantain
ehtoopalvelus ID JK JM
klo 18 suuren lauantain
aamupalvelus ID JK JM

La-su 19.-20.4. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus
To 8.5. klo 10 liturgia (koululaiset)
RL HH JK RM

La 24.5. klo 18 vigilia HH JK
Su 25.5. klo 10 liturgia HH JK

KOLHON KIRKKO

Su 23.3. klo 10 liturgia HH EP
Pe 18.4. klo 10 kuninkaalliset hetket
HH RM

Ma 21.4. klo 10 liturgia, II pääsiäispäivä
RL KH
To 29.5. klo 10 liturgia, helatorstai HH EP

VALKEAKOSKEN RUKOUSHUONE

La 8.3. klo 18 vigilia HH EP
Su 9.3. klo 10 liturgia HH EP
La 12.4. klo 18 vigilia, virpovitsojen
siunaus HH
Su 13.4. klo 10 liturgia HH
Ma 21.4. klo 10 liturgia, II pääsiäispäivä
ID JM
Su 11.5. klo 10 liturgia ID JM

MUUALLA SEURAKUNNAN ALUEELLA

JÄMSÄ

Seppolan seurakuntasali, Mottilantie 2
Su 30.3. klo 10 liturgia RL EP
Su 11.5. klo 10 liturgia HH

YLÖJÄRVI

Ev.lut.seurakuntasali, Kirkkotanhuanatie 1
Su 6.4. klo 16 ehtoopalvelus jseura-
kuntailta RL

Nimikirjainlyhenteet: DD Daniela Durac, ID Ion Durac, HH Heikki Honkamäki, KH Kerttu Halonen, HK Harri Kahila, JK Jorma Kudjoi, RL Risto Lintu, JM Jouni Mäkelä, RM Risto Matsi, EP Elina Pyöli, MR Mitro Repo

Kirkkoherra Risto Lintu vuosilomalla 15.-22.3 ja 22.-30.4. Sijaisena Heikki Honkamäki.

Paasto ortodoksisessa kirkossa -kurssi

Suuren paaston aikana järjestetään neliosainen kurssi ortodoksisen kirkon paastoperinteestä. Luennoitsijoina toimivat seurakunnan papit ja kanttori. Kurssi on avoin kaikille asiasta kiinnostuneille: niin "vanhoille ortodokseille" kuin ortodoksisen kirkkoon liittyneille ja sitä harkitseville. Luentokerrat ja aiheet:

To 13.3. Paasto kirkon yhteydessä. Isä Heikki kertoo paaston historiasta, kristillisen paaston periaatteista sekä paaston käytännöistä entisaikoina ja nykypäivänä.

To 27.3. Paastoajan jumalanpalvelukset. Isä Risto kertoo paastoajan jumalanpalvelusten luonteesta sekä suuren viikon jumalanpalveluksista.

To 10.4. Suuri paasto kirkkomusiikissa. Risto Matsi esittelee paastoajan ja suuren viikon jumalanpalvelusten veisuja.

To 27.4. Pääsiäisjuhla. Juodaan yhdessä luennoitsijoiden kanssa pääsiäiskahvit, keskustellaan pääsiäisen merkityksestä sekä pääsiäistavoista.

Tilaisuudet Nikolainsalissa klo 18.

Diakonia-toimikunta toimii

Diakoniatoimikunta on tammikuussa pitämässään kokouksessa suunnitellut jälleen kerran erilaisia toimintoja kuluvalle keväälle. Osa toiminnoista on työtä seurakunnan hyväksi, osalla taas pyritään keräämään rahaa diakoniatyön perimmäistä tarkoitusta eli hädänalaisten ihmisten auttamista varten.

Ne, jotka ovat käyneet Tampereen ortodoksisessa kirkossa vuoden 2003 aikana, ovat varmaan huomanneet kirkon eteisessä keräyslippaan diakoniatyölle. Siihen kertyvä raha käytetään nimenomaan avustustyöhön seurakunnan luottamuselinten hyväksymän määrärahan lisäksi.

Ripillä käynti paaston aikana

Jokaisen ortodoksin tulisi ripittäytyä eli osallistua katumuksen sakramenttiin ainakin kerran suuren paaston aikana. Ripille voi tulla, vaikka edellisestä käynnistä olisi kulunut pitkäkin aika. Pappi ei moi-ti eikä toru, hän on iloinen, että henkilö haluaa kiinnittää huomiota hengelliseen elämäänsä ja tulla ripille.

Paaston aikana rippimahdollisuutta voi tiedustella omasta seurakunnastaan. Tampereen kirkossa voi käydä ripillä suuren paaston ensimmäisellä viikolla seuraavasti:

Ma 3.3. klo 17-18 ennen katumuskantonia sekä 19.30 jälkeen (isä Heikki)

Ti 4.3. klo 17-18 ennen katumuskantonia sekä 19.30 jälkeen (isä Risto)

Ke 5.3. klo 17-18 ennen katumuskantonia sekä 19.30 jälkeen (isä Heikki)

To 6.3. klo 17-18 ennen katumuskantonia sekä 19.30 jälkeen (isä Risto)

Myös muiden jumalanpalvelusten yhteydessä voi käydä ripillä. Asiasta kannattaa sopia papin kanssa etukäteen. Papin kanssa voi sopia myös muusta ajankohdasta. Suurella viikolla ennen pääsiäistä on myös mahdollista käydä ripillä (ks. seurakunnan jumalanpalvelustiedot-sivulta).

Kohta alkavan suuren ja pyhän paaston aikana Kirkko opettaa ihmisiä muistamaan puutteessa olevia lähimmäisiään. Parhaiten voit itse osallistua tuohon talkootyöhön antamalla oman uhrilahjasi kyseiseen keräyslippaaseen. Voit antaa lahjasi myös diakonian uudelle lahjoitustilille: SAMPO 800019-70676707.

Erityinen seurakunnan omalle diakoniatyölle määrätty kolehti kerätään seurakuntamme kirkoissa ja kappeleissa tästä lähtien äitienpäivänä ja syyskuun toisena sunnuntaina.

SEURAAVISTA KEVÄÄN TA-PAHTUMISTA ON PÄÄTETTY TÄHÄN MENNESSÄ:

Lähiomaisensa tai -sukulaisensa talven 2002 ja kevään 2003 menettäneille pidetään yhteinen muistojuhla Nikolainsalissa tiistaina 6. toukokuuta. Sitä ennen on kirkossa muistopalvelus, joka alkaa klo 18. Muistojuhlassa tarjotun kahvin jälkeen kirkkoherra Risto Lintu puhuu ortodoksisesta vainajienmuisteluperinteestä. Tilaisuuden jälkeen on mahdollista keskustella kahden kesken papin kanssa.

Diakonian kirkkokahvit 16.3. Äitienpäivälounaan diakonia-

työ järjestää äitienpäivänä 11. toukokuuta klo 10 alkavan liturgian ja äitienpäivän rukoushetken jälkeen n. klo 11.30.

Kevätretki Fiskariin (ruots. Fiskars), Lohjalle ja Nummi-Pusulaan on 24.5. (ks. eri ilmoitus). Retken hintaa ei vielä ole tiedossa, mutta se pyritään pitämään mahdollisimman alhaisena, jotta kaikki halukkaat voivat sille osallistua. Retkelle otetaan 40 henkilöä. Diakoniatoimikunta haluaa muistuttaa, että retken kustannukset eivät pienimmässäkään määrin vaikuta avustuspäärahajen käyttöön. Retkeen ja myöhemmin syksyllä pidettävään eläkeikäisten virkistysleiriin tarkoitettut varat on budjetoitu erikseen diakoniatoimikunnan tulo- ja menoarvioon. Avustuspäärahajoja on siis yhtä paljon riippumatta siitä, järjestetäänkö retkeä tai ei. Vähätuloiset voivat anoa avustusta retkeen ja leirille diakoniatoimikunnalta.

Eläkeikäiset huomio: Merkitkää jo nyt kalenteriinne syksyn Ilkon kurssikeskuksessa pidettävä **virkestysleiri** ma 13.10. – to 16.10.!

Diakoniatoimikunta toivoo kaikille seurakuntalaisille hyvää kevät-tä! Tavataan tilaisuuksissamme! HK

Kirkkoherranvirasto on avoinna: ti-pe klo 9-13, p. (03) 3141 2700, fax (03) 3141 2740

Kirkkoherra Risto Lintu, risto.lintu@ort.fi, p. (03) 3141 2721, 050 557 0050 Päivystys kansliassa ke ja to klo 10-13

Il pappi Heikki Honkamäki, heikki.honkamaki@ort.fi, p. (03) 3141 2723, 050 557 0057 Päivystys kansliassa ti ja pe klo 10-13

Kanttori Risto Matsi, p. (03) 3141 2722, 050 557 0051, Taloushallinto Marita Jouhki-Inkinen, marita.inkinen@ort.fi, p. (03) 3141 2731, 050 557 0055

Kanslisti Arja Pikkuharju, arja.pikkuharju@ort.fi, p. (03) 3141 2700, 050 557 0053, Diakoni Harri Kahila, harri.kahila@rokki.net, p. (03) 3141 2700, 040 778 0594

Diakoni Jorma Kudjoi, p. (02) 648 2212, 040 571 9137

PIETARIN KAHDET LAPSET -KONSERTTI TAMPERE-TALOSSA 9.3.2003 KELLO 15

Tampere-talossa järjestetään sunnuntaina 9.3.2003 kello 15 Pietarin 300-vuotisjuhlavuoden merkeissä Pietarin kahdet lapset -hyväntekeväisyys-

konsertti, jossa esiintyy joukko huippulahjakkaita 5-16 -vuotiaita Pietarin konservatorion erikoismusiikkikoulun, Pietarin sirkuskoulun, Leonid Jacobsonin balettikoulun, Tanssiurheiluseura Esperanzan ja Kansantanssi-yhtye Karusellin oppilaita.

Gaalakonsertin juontaa näyttelijä Elina Salovaara.

Liput konserttiin ovat myynnissä nyt! Hinnat: 20 €/17 €/15€/10€

Konsertin tuotto käytetään Pietarin Katulapset ry:n hyväksi, joka tukee ja koordinoi Pietarin lastensuojeluyhdistyksen toimintaa Suomesta käsin.

Myynti: Suomi-Venäjä-Seuran Tampereen toimisto, p. (03) 214 1711

Tampere-talon lipputoimisto, p. (03) 243 4500, ryhmät p. (03) 243 4501

Lippupalvelu kautta maan.

TAMPEREEN TIISTASEURA

Vuosikokous pidettiin 28.01.2003. Puheenjohtajana jatkaa isä Mikael Punnala.

Sihteeri-rahastonhoitajaksi valittiin Aira Antti-Poika, varapuheenjohtajaksi Eino Surakka sekä muiksi johtokunnan jäseniksi Nina Suominen ja Eila Punnala. Tilintarkastajiksi Anja Lundán ja Maria Katajisto sekä varalle Timo Mitrunen.

Tiistaiseura kokoontuu Nikolaintalossa kevätkaudella seuraavina iltoina **klo 18.00: 11.02 / 25.02 / 11.03 / 01.04 / 22.04 / 06.05 / sekä 20.05**, jolloin on yhteinen ruokailu ja kevätkauden päättäminen. **Jäsenmaksun suuruudeksi päätettiin 10 €.**

Helatorstaina 29.05 pyrimme tekemään matkan Jyväskylän srk:n vieraaksi. Matkalle ja kaikkiin tiistaiseuran järjestämiin tilaisuuksiin ovat kaikki sydämellisesti tervetulleita. Tule silloin, kun voit, ja sellaisena, kuin olet. Matkasta sekä muusta toiminnastamme antavat lisätietoja alla mainitut johtokunnan jäsenet:

Isä Mikael Punnala, p. 050 524 2641

Eino Surakka, p. (03) 255 1340

Aira Antti-Poika, p. (03) 346 2730

TAMPEREEN SEURAKUNNALLISIA TILASTOTIETOJA 1.11.2002–04.2.2003

Kastetut

Tomi Mika Petteri Jaakola 16.11.

Vilma Sofia Koivunen 07.12.

Juhana Jimi Christian Talvivaara 21.12.

Kira Elena Karlsson 06.01.

Ollos iäti muistettu

Seurakunnan vanhin, rva Sandra Jerkku, Merikarvia 99 v., 16.01.

Valto Keskiö 91 v., 11.12.

Lempi Ljuba Kallioniemi 86 v., 22.11.

Olga Riihinen 83 v., 06.11.

Vivea Kyrönviita 78 v., 30.10.

Nikolai Rumbin, 73 v., 25.11.

Johannes Brotkin 72 v., 03.12.

Tervetuloa seurakuntaan

Daria Maarit Elena Franssila-Saarinen

Anna Haukka

Arto Aleksandr Haukka

Yenni Patricia Heikinheimo

Jenny Maarit Alkesandra Heinonen

Anna-Maija Huuha

Irina Hämylä

Jukka Tapani Intke

Tarja Helena Jakoniemi

Merja Tamara Kahilaluoma

Tanja Johanna Kareinen

Rasmus Kristian Benjamin Kiukkonen

Sirkka Liisa Kiviluoto

Arja-Kaarina Kunttu

Denis Kutuzov
Roope Viktor Kärki
Galina Laakso
Torolf Jyrki Metsävuori
Elena Miettinen

Roope Rudolf Benjamin Niemenoja

Susa Anneli Niemenoja

Esko Armas Nikander

Ville Mikko Johannes Paananen

Erkki Juhani Pajari

Mika Olavi Petsalo

Aino-Johannes Raespuro

Jani Juhani Raespuro

Elias Johan Raespuro

Pekka Taneli Repo

Esa Niilo Olavi Rovio

Arvo Jean-Michael Saarinen

Claudia Lempi Marija Saarinen

Helmi-Katariina Nea-Sofia Saarinen

Sara Nammi Elisabeth Saarinen

Tarmo Erkki Ilmari Savinainen

Teppo-Tapio Viktor Smirnov

Sakari Matias Suominen

Evelina Sygiäinen

Ilona Sygiäinen

Anna Julietta Takalo

Mona Karoliina Takalo

Nina Marina Takalo

Vesa-Pekka Tiainen

Jaana Susanna Titola

Tarmo Rikhard Viitaniemi

Natalia Vottonen

Aino Vuori

Henrik Niko Johannes Vuori

Minna Marita Vuori

Niko Jere Joonatan Vuori

Sami Miko Kristian Vuori

MERKKIPÄIVIÄ

Monia armorikkaita vuosia!

(01.03.-31.05.)

91 v.

Eugenia Kiriloff, Tampere 28.02.

85 v.

Elisabet Rantanen, Tampere 20.05.

80 v.

Aino Kosonen, Mänttä 02.03.

Aleksandra Luoma, Kankaanpää 15.03.

Toivo Pussinen, Vammala 23.03.

75 v.

Vera Koivu, Lempäälä 16.05.

70 v.

Helmi Ranta, Tampere 01.03.

Soja Niemi, Kangasala 24.05.

60 v.

Martti Riikonen, Nokia 08.04.

Sinikka Tuomi, Tampere 08.04.

Petter Jormalainen, Ikaalinen 24.05.

Paula Helorinne, Pirkkala 26.05.

Mirja Valjokkainen, Tampere 29.05.

50 v.

Marita Fröberg, Tampere 05.03.

Reino Vainanen, Tampere 26.03.

Ljudmilla Kolomijets, Tampere 25.04.

Jari Peltonen, Tampere 26.04.

Tampereen ortodoksinen seurakunta järjestää

OHJELMALLISEN PYHIINVAELLUSMATKAN BULGARIAAN 6.–13.06.2003

Bulgaria on luostareiden, vuorten ja ennen kaikkea maailmankuulu ruusujen maa. Bulgariassa on n. 500 luostaria ja 9 Unescon suojelukohdetta.

Matkan aikana tutustutaan viiteen merkittävimmistä luostareista, kuten Rilan, Batshkovon, Sokolskin, Drjanovon ja Shipkan luostareihin, kahteen Unescon suojelukohteeseen, Bulgarian ortodoksiseen kulttuuriin, Bulgarian pääkaupunkiin Sofiaan, Euroopan vanhimpaan asuinkylään (6000 v. eKr.), Etaran käsityöperinemuseoon, jossa vanhat koneet toimivat vesivoimalla, ruusulaaksoon, Unescon suojelukohteeseen Trakian hautakammioon (400 v. eKr) ja jne.

Hinta 760 €/henkilö, sisältää matkat, puolihoidon ja kaikki pääsymaksut.

Lähtö Helsingistä.

Ilmoitettu matkan hinta edellyttää 35 hengen kokoista ryhmää

Tiedustelu ja ilmoittautumiset: diakoni
Harri Kahila, p. (03) 3141 2700, (03) 255 7840,
040 778 0594 tai harri.kahila@rokki.net

Ilmoittautuminen maaliskuun loppuun mennessä.

SEURAKUNNAN ERI TOIMINTAPIIRIEN YHTEISMYYJÄISET

pidetään Nikolainsalissa
palmusunnuntaina **13.4.**
klo 11.30–14.00. Tervetuloa
ostamaan erilaisia
pääsiäisherkkuja, virpo-
vitsoja, piiraita ym.
Tarjolla myös valamolaista
hernekeittoa sekä
pullakahvit!

Tervetuloa!

Tampereen Valamon ystävät ry.

Yleisöillat Nikolainsalissa:
ti 4.3 klo 18 **Matti Luoma** ja
Dostojevski
ti 1.4 klo 18 isä **Elias Huurinainen**
ja Solovetskin luostari
ti 20.5 KALLIOSALMI klo 18,
saunailta ja kanttori
Risto Venäläisen
kirkkomusiikin osa II

Matka Solovetskin luostariin
31.7.- 4.8.2003.

**Matka Uuden-Valamon ja
Lintulan luostariin**
17.-19.10.2003.

Tiedustelut: sihteeri
Anu Danouzi, p. 050 412 5002.

Diakoniatoimikunta retkeilee

Lähde diakoniatoimikunnan ret-
kelle **Fiskariin** (ruots. Fiskars),
Lietoon ja **Nummi-Pusulaan**.
Käyntikohteina ovat mm. Aira
Samulinin Hyrsylänmutka, Lie-
don ortodoksinen kirkko, Lie-
don vanha keskiaikainen kivi-
kirkko ja Fiskarin käsityöläisky-
lä. Retki järjestetään lauantaina
24.5. Matkalle mahtuu 40 hen-
kilöä. Lisätietoja antaa ja ilmoit-
tautumisia ottaa vastaan diako-
ni Harri Kahila, puh. (03) 255
7840 tai 040 778 0594. Sähkö-
posti: harri.kahila@rokki.net
Huom! Vähätuloiset voivat pyy-
tää diakoniatoimikunnalta avus-
tusta retkelle osallistumiseen!

Porin tiistaiseura ry

Puheenjohtaja Jorma Kudjoi,
puh. ilt. (02) 648 2212
Sihteeri Elli Honkala,
puh. (02) 538 0891
Tiistaiseura kokoontuu tiistaisin
klo 18 seuraavasti:
- 11.3. mukana isä Risto
- 25.3. mukana isä Heikki
- 8.4, 29.4 ja 13.5, mukana isä Risto
Porin kirkon kuoron harjoituskertoja
voi tiedustella diakoni Jorma Kudjoil-
ta. Uusia kuorolaisia otetaan mukaan.
Tiedustelut kanttori Risto Matsilta.
Porin tiistaiseuran pääsiäismyyjäiset
sunnuntaina 6.4. klo 12-14. Myytävänä
karjalanpiirakoita, leivonnaisia,
virpovitsoja, arpoja ym. Tervetuloa!

TAMPEREEN SEURAKUNNAN LAHJOITUSTILIT

Monet seurakuntalaiset ovat kyselleet
mahdollisuudesta lahjoittaa rahaa
seurakunnalle. Seuraavat pankkitilit
ovat käytössä mahdollisia
lahjoituksia varten:

Sampo, tili 800016-70091777
Tampereen kirkon kaunistamiseksi

Sampo, tili 800019-70676707
Diakoniatyön hyväksi

PSOP, tili 570095-49944
Porin kirkon kaunistamiseksi

PYHÄKÖT:

Turun kirkko, Pyhän marttyyrikeisarinna Aleksandran muistolle
 Yliopistonkatu 19, p. (02) 277 544, isännöitsijä Leena Nordanberg, p. 233 4023
Rauman rukoushuone, Pyhän Nikolaoksen muistolle, Länsikatu 10
 Vahtimestari Christina Heino, p. (02) 822 5007, isännöitsijä Miila Liinanotko, p. (02) 823 5124
Salon rukoushuone, Pyhän ristin muistolle, Uskelankirkkotie 23, p. (02) 731 2727,
 isännöitsijä Arvo Hoppo, p. (02) 731 1442
Hautausmaan kappeli, Turun ort. hautausmaa
 Hautausmaan hoitaja Finn-Joule Oy, Lea Karvonen, p. (02) 235 8349

Yliopistonkatu 19 B 3
 20100 TURKU

JUMALANPALVELUKSET

Toimitukset: lit liturgia, vig vigilia

Toimittajat: ID Ion Durac, DD Daniela Durac, JK Jorma Kudjoi, ML Marianna Länne, JM Jouni Mäkelä, PR Petri Ratilainen, PT Pasi Torhamo, VT Viktor Turhanen

TURUN ORTODOKSINEN KIRKKO

MAALISKUU

la 1.3.	klo 18	vigilia	PR PT
su 2.3.	klo 10	liturgia	ID JM
	klo 18	Sovintosunnuntain ehtoopalvelus	PR PT
ma 3.3.	klo 18	katumuskanoni	ID PT
ti 4.3.	klo 18	katumuskanoni	PR JM
ke 5.3.	klo 10	paastoliturgia	PR PT
	klo 18	katumuskanoni	PR PT
to 6.3.	klo 18	katumuskanoni	ID PT
la 8.3.	klo 18	vigilia	PR PT
su 9.3.	klo 10	liturgia	PR PT slaaviksi
ke 12.3.	klo 18	paastoliturgia	PR PT
la 15.3.	klo 10	liturgia	ID DD romaniaksi
	klo 18	vigilia	ID JM
su 16.3.	klo 10	liturgia	PR PT
ke 19.3.	klo 18	paastoliturgia	ID JM
la 22.3.	klo 18	vigilia	PR JM
su 23.3.	klo 10	liturgia	PR PT
ma 24.3.	klo 18	vigilia	ID PT
ti 25.3.	klo 10	liturgia	PR JM

Neitseen Marian Ilmestys koululaisten kirkkopäivä

ke 26.3.	klo 18	paastoliturgia	PR PT
la 29.3.	klo 18	vigilia	VT PT
su 30.3.	klo 10	liturgia	VT PT

HUHTIKUU

ke 2.4.	klo 18	paastoliturgia	ID JM
la 5.4.	klo 18	vigilia	ID JM
su 6.4.	klo 10	liturgia	ID JM
ke 9.4.	klo 18	sairaanhoito	PR PT
la 12.4.	klo 18	vigilia	PR PT
su 13.4.	klo 10	liturgia PR PT suomi-slaavi	
ma 14.4.	klo 18	aamupalvelus	ID JM
ti 15.4.	klo 18	aamupalvelus	PR PT
ke 16.4.	klo 10	paastoliturgia	PR PT
	klo 18	aamupalvelus	ID JM
to 17.4.	klo 10	liturgia	PR PT
	klo 18	aamupalvelus	PR PT
		12 evankeliumia	
		Kristuksen kärsimyksistä	
pe 18.4.	klo 10	hetkivalvelus	VT PT
	klo 14	ehtoopalvelus	PR PT
	klo 18	aamupalvelus	PR PT

la 19.4.	klo 10	liturgia	PR PT slaaviksi
	klo 23.30	pääsiäisyönpalvelus	
		KP metropoliitta Ambrosius	PR PT
		Television ja Yleisradion yhteislähetys	
su 20.4.	klo 16	ehtoopalvelus	PR PT
ma 21.4.	klo 10	liturgia	PR PT slaaviksi
ti 22.4.	klo 18	vigilia	ID PT
ke 23.4.	klo 18	liturgia	ID PT P
		Aleksandran muistopäivä	
la 26.4.	klo 18	vigilia	VT PT
su 27.4.	klo 10	liturgia	VT PT

TOUKOKUU

la 3.5.	klo 18	vigilia	PR JM
su 4.5.	klo 10	liturgia	PR JM
ke 7.5.	klo 18	akatistos	PR PT
		(Kuolleista ylösnouseelle Kristukselle)	
la 10.5.	klo 18	vigilia	PR PT
su 11.5.	klo 10	liturgia	PR PT
ke 14.5.	klo 18	iltarukous	JM
la 17.5.	klo 18	vigilia	VT PT
su 18.5.	klo 10	liturgia	VT PT
ke 21.5.	klo 10	iltarukous	PR
la 24.5.	klo 18	vigilia	PR PT
su 25.5.	klo 10	liturgia	PR PT
ke 28.5.	klo 18	vigilia	ID JM
to 29.5.	klo 10	liturgia	ID JM

Helatorstai

la 31.5.	klo 18	vigilia	ID PT
----------	--------	---------	-------

KESÄKUU

su 1.6.	klo 10	liturgia	ID PT
la 7.6.	klo 18	vigilia	VT PT
su 8.6.	klo 10	liturgia	VT PT

Helluntai

ma 9.6.	klo 10	liturgia	ID PT slaaviksi
	klo 12.30	panihida ja litanioita hautausmaalla	
la 14.6.	klo 18	vigilia	ID PT
su 15.6.	klo 10	liturgia	ID PT
su 22.6.	klo 10	liturgia	ID PT

RAUMAN RUKOUSHUONE, Länsikatu 10

ma 3.3.	klo 18	katumuskanoni	PR JM
ti 11.3.	klo 18	akatistos	PR
la 22.3.	klo 18	vig	ID JM

su 23.3.	klo 10	lit	ID JM
ke 2.4.	klo 18	paastoliturgia	PR PT
ke 16.4.	klo 18	aamupalvelus	PR PT
pe 18.4.	klo 10	hetkivalvelus	ID JM
la 19.4.	klo 23.30	pääsiäisyön palv.	ID JM
la 10.5.	klo 10	liturgia arkkimandriitta Arseni	JM
la 17.5.	klo 18	vigilia	PR JM
su 18.5.	klo 10	liturgia	PR JM
su 15.6.	klo 10	liturgia	PR JM

SALON RUKOUSHUONE, Uskelankirkkotie 23

la 1.3.	klo 18	vig	ID JM
su 2.3.	klo 10	lit	PR PT
ti 4.3.	klo 18	katumuskanoni	ID PT
ke 19.3.	klo 18	paastoliturgia	PR PT
la 5.4.	klo 18	vig	PR PT
su 6.4.	klo 9	lit	PR PT

Karjalan liiton hengelliset päivät

ti 15.4.	klo 18	aamupalvelus	
to 17.4.	klo 18	aamupalvelus	ID JM
		12 evankeliumia	
		Kristuksen kärsimyksistä	

ma 21.4.	klo 10	liturgia	VT
su 4.5.	klo 10	lit	ID
ke 28.5.	klo 18	vig	PR PT
to 29.5.	klo 10	lit	PR PT

Helatorstai

Eura , Kauttuan . seurakuntakoti			
to 6.3.	klo 18	katumuskanoni	PR JM
la 3.5.	klo 10	liturgia	PR JM

Harjavalta ev.lut.seurakuntatalo			
la 12.4.	klo 10	lit	ID JM

Loimaa ev.lut.kirkon kappeli			
la 15.3.	klo 10	lit	PR JM
la 24.5.	klo 10	lit PR PT	

Uusikaupunki

la 1.3.	klo 10	lit	PR PT
ke 26.3.	klo 18	paastoliturgia	ID JM
la 26.4.	klo 10	liturgia	ID JM

Vehmaa ev.lut.seurakuntatalo			
ke 12.3.	klo 18	paastoliturgia	ID JM
la 31.5.		liturgia	ID JM

Kirkkoherra Petri Ratilainen
 vuosilomalla 27.3.-2.4., 22.-30.4.
 sekä 30.5.-25.6.

Kirkkoherranvirasto on avoinna: Ma, ti, to, klo 10.00–13.00, ke klo 14.00–18.00,

p. (02) 277 5440, fax (02) 277 5441, sähköposti: turku@ort.fi, **Seurakuntasihteerini Nina Lasarov**

Kirkkoherra Petri Ratilainen p. (02) 277 5444 (virkaahuone), 041 430 1285, (02) 244 2105 (koti), petri.ratilainen@ort.fi

Kanttori Pasi Torhamo, p. (02) 2393 848, 040 835 8360, **Seurakuntalehtori Paula Ratilainen**, p. (02) 234 5058 (koti), 050 596 0514

Matkapapisto: Pastori Ion Durac, p. (02) 438 4939 (koti), 040 516 6741, sähköposti: idurac@surfeu.fi, **Kanttori Jouni Mäkelä**, (02) 250 0137 (koti)

Tervetuloa mukaan piirien toimintaan

Valamon kansanopiston ikonimaalausryhmät

ohjaaja Ulla Tschurbanoff,
puh. (02) 469 6537, 040 705 0307

Salon tsasounalla ikonimaalauksia torstaisin klo 18.00 - 21.00

Turun ortodoksisen kirkon kuoro

johtaja kanttori Pasi Torhamo,
p. 040 835 8360

Loimaan seudun tiistaiseura

pj. Nikolai Virevuo, Papinkatu 3-5 B,
32200 Loimaa, puh. (02) 763 1085.
Tiistaiseura kokoontuu liturgiapalvelusten jälkeen ev.lut. kirkon tiloissa.

Raision tiistaiseura

pj. Anneli Haapaniemi, puh. 050 329 6618
ti 18.3 klo 13 Haapaniemellä, ti 22.4. klo 13 Roihuvuorella

Rauman Tiistaiseura

Laura Korsi, pj. (02) 822 5919
Helena Virta, tied./emäntä (02) 868 1207
RTS

kokoontuu kevätkaudella pääsääntöisesti joka toinen tiistai (11.03., 25.03. ja 08.04.) klo 18 kerhoiltoihin/opintokerhoihin pyhän Nikolaksen rukoushuoneessa, Länsikatu 10
Kerhoiltoina valmistetaan virpovitsakukkia samalla kun kuunnellaan opintokerhon ikoniohjelmia. Kirkkosali koristetaan virpovitsoin palmusunnuntaiksi 13.04.

06. 04. konsertoi Turun ortodoksinen kirkkokuoro

Rauman Pyhän Ristin kirkossa. Ks. Uusi-Rauma ilm.

La 19.04. - su 20.04. pääsiäisliturgian juhla-ateria

pyhän Nikolaoksen rukoushuoneessa n. klo 02 alkaen.

Lauantaina 10.05. vierailee Uuden-Valamon pappismunkki, ikonimaalauksen asiantuntija, arkkimandriitta Arseni

Raumalla. Liturgian jälkeen noin klo 13 alkaen hän kertoo ikonien maalaamisesta ja niiden sanomasta. Tähän seurakuntatapahtumaan toivotaan runsasta osanottoa.

Salon tiistaiseura

pj. Olli Forssen, Kärkänkatu 11, 24130 Salo, puh. (02) 733 2504, varapuheenjohtaja Arvo Happo, Salaistentie 10, 24240 Salo, puh (02) 731 1442.

Salon Tiistaiseuran kokoukset kevätkaudella Salon Pyhän Ristin tsasounassa, Uskelankirkkotie 23 24100 Salo:
25.2.2003 klo 18.00 vuosikokous
18.3.2003 klo 18.00
8.4.2003 klo 18.00
29.4.2003 klo 18.00
20.5.2003 klo 18.00
kevätkauden päättäjäiset

Turun tiistaiseura

Puheenjohtaja Daniela Durac
p. (02) 438 4939.
Varapuheenjohtaja Helvi Määttä
p. (02) 238 1666.

Tiistaiseuraillat jatkuvat edelleen kevätkaudella joka toinen tiistai.

Tiistaiseuraillat: 4.3., 18.3., 1.4., 15.4., 29.4. alkaen klo 17.30
Tiistaiseura kokoontuu Turun kirkon seurakuntasalissa, Yliopistonkatu 19.
Aiheina illoissa tutkiskelimme ortodoksisen kirkon historiaa Suomessa ja muualla sekä ajankohtaisia kirkollisia kysymyksiä.
TERVETULOA !

Vehmaan tiistaiseura

pj. Aulis Koskinen, Laukpellontie 50, 23210 Vehmaa, puh. (02) 4331 854.
su 16.3. klo 13 Nikolai Lämpikivellä ja su 6.4. klo 14 Aulis Koskisella

Valamon Ystävät / Turun alaosasto

Pj. Erkki Terho, puh. (02) 435 0583, 050 563 9432
Vpj. rovasti Viktor Turhanen, puh. (02) 432 9411
Siht. Maritta Koskinen, puh. 040 550 6348
Turun alaosasto kokoontuu joka kuukauden kolmas maanantai (huom! poikkeus helmikuun ja huhtikuun) klo 17.30 Turun kirkon seurakuntasalissa, Yliopistonkatu 19 B.

Ohjelmatiotoja:

ma 24.2.2003 klo 17.30 vuosikokous
ma 17.3.2003 klo 17.30 Kalervo Peltonen: Pietarin vanhauskoiset 1960-luvulla
ma 28.4.2003 klo 17.30 Lars Ahlbäck Pyhän Johannes Kastajan luostarin elämää Englannissa
ma 19.5.2003 klo 15.30 kevätretki
Lasaruksen lauantaina 12.4.2003 osallistumme seurakunnan myyjäisiin.
Teemme pyhiinvaellusmatkan **Uuteen-Valamoon Heinävedelle** 17.-19.10.2003.
Matkasta voi kysellä keväämmällä lisää sihteeriltä, puh. 040 550 6348.
Tilaisuudet ovat avoimia KAIKILLE, tervetuloa mukaan!

VALOKUVANÄYTTELY

Hanna- Leena Saukkosen valokuvia seurakuntasalissa 10.5.-1.6.

ONL:n vuosijuhlat

Ortodoksisen nuorten liiton 60-vuotisjuhlat järjestetään Joensuussa 16.-18.5.2003. Mukana yli 1000 ortodoksia ympäri maailman. Kysy yhteiskuljetusta Turun seurakunnan kansliasta 16.4. mennessä. Katso tarkempi ohjelma osoitteesta: www.tuohustuli.net

PÄÄSIÄISMYYJÄISET 12.4.2003 klo 10-14

seurakuntasalissa (Yliopistonk. 19 B)

Myytävänä pääsiäisherkuja, kortteja, virpovitsoja, kirjallisuutta, pääsiäiskoristeita, arpoja, pashamuotteja ym.

TERVETULOA!

Pääsiäisyön ateria

Pääsiäisyön ateria tarjoillaan seurakuntasalissa su 20.4.2003 n. klo 3.00.

Lippuja aterialle saatavissa kirkkoherranvirastosta hintaan aikuiset 16 e ja lapset 8 e.

Liput on lunastettava viimeistään viikkoa ennen pääsiäistä.

KIRKKOMME ON AVOINNA 7.4.- 31.8. kello 10-15

Turun tiistaiseura

Puheenjohtaja Daniela Durac, p. (02) 438 4939.
Varapuheenjohtaja Helvi Määttä p. (02) 238 1666.

Tiistaiseurailat jatkuvat edelleen kevätkaudella joka toinen tiistai.
Tiistaiseurailat: **4.3., 18.3., 1.4., 15.4., 29.4. alkaen klo 17.30.**
Tiistaiseura kokoontuu Turun kirkon seurakuntasalissa, Yliopistonkatu 19.

Aiheina illoissa tutkiskelemme ortodoksisen kirkon historiaa Suomessa ja muualla sekä ajankohtaisia kirkollisia kysymyksiä.

Tervetuloa!

Kirkon Pyhiä Naisia -kansio ja ikoneista otettuja postikortteja on edelleen tilattavissa.
Kansiossa on mukana myös **Pyhät Diakonissat** -osio. Kansion hinta 30 euroa. (lisäksi lähetyskulut).

Postikortteja *Kirkon Pyhiä Naisia* -ikoneista: kuuden ikonikortin setti 5 euroa. Kortit yksitellen 1 euro/kpl.
Tilauksia vastaanottaa kirkkoherranvirasto ja Pirkko Siili. p. (019) 373 338 tai 0400 782 144.

Ikoniteologian luentoviikonloppu

Valamon kansanopisto järjestää Turun ikonimaalauksen etäopiskelijoille ikoniteologian luentoviikonlopun 25.-26.4.2003.

Luentoviikonloppu alkaa perjantaina 25.4. klo 18.00 Turun kirkon seurakuntasalissa, Yliopistonkatu 19 B. Viikonlopun teemana ovat kirkon naispyhät. Luennoitsijoina toimivat Pekka Tuovinen ja Vladimir Sokratilin Valamon kansanopistosta.

Viikonlopun osallistumismaksu on 10 euroa (HUOM! ilmainen Valamon kansanopiston etäopiskelijoille).

Tervetuloa!

ALEKSANDRA-RYHMÄN KEVÄTNÄYTTELY

IKONEJA, MAALAUKSIA,
GRAFIKKAA JA VEISTOKSIA

Turun seurakuntasalilla,
Yliopistonkatu 19 B,
ajalla 4.4.-27.4.2003.

TERVETULO!

TURUN SEURAKUNNALLISIA TILASTOTIETOJA 9.11.2002-3.2.2003

KASTETUT

Bagirova Sofia Leila
Hulkkonen Lassi Joel
Hägglund Alex Mikael
Peurala Felix Emil
Pussinen Aleksanteri Aarne Ville
Ruohomäki Ronja Kaarina
Selin Eeva Helmi Elina
Sintonen Joonas Matias
Torhamo Anastasia
Virtanen Kristiina
5 poikaa, 5 tyttöä, yhteensä 10

SEURAKUNTAAN MUUTTANEET

Delicostea Laura Constanta
Dianoff Heimo Aleks
Grönroos Jari Juhani
Happo Laura Johanna
Hellström Eila Helinä
Hyvönen Karita Mariantytär

Härkin Allan Antti
Jaakkola Marina
Jaakkola Pavel
Kinnunen Anu Marita
Koskinen Riku Johannes
Kuusisto Jukka Tomi
Lazarev Aleksanteri Juri
Lazarev Juri
Lazareva Jelena
Lehtonen Anne Netti Maarit
Lehtonen Sonia Meri Elisabet
Lehtonen Topias Väinö Juhana
Makrogianellis Stefanos Georgios
Raitanen Seija Anneli
Reijonen Tero Tapani
Reijonen Tomi Kristian
Reijonen Virve Susanna
Suominen Tanja Maria
Tanhua Virpi Marita
Toroskainen Jenna Emilia
Toroskainen Marjo Susanna
Vaahtera Anna
Vaahtera Ekaterina
Vehkaja Vilja-Tuulia

Virtanen Anguelina
Äikäs Tapio Kalevi
13 miestä, 19 naista, yhteensä 32

IKUINEN MUISTO

Belov Jari Tapio 31 v
Korkka Anna 91 v
Lahti Klaudia 87 v
Virtanen Elisabet 83 v
Välimäki Aleksandra 80 v
1 miestä, 4 naista, yhteensä 5

SEURAKUNNASTA MUUTTANEET

9 miestä, 8 naista, yhteensä 17
VÄKILUVUN MUUTOS + 20

Turun seurakunta kasvoi

Viime vuoden tilaston mukaan seurakunnan väkiluku kasvoi 67:llä jäsenellä.
Kastettuja oli 27 ja kuolleita 24. Kirkkoon liittyneitä 75 ja kirkosta eronneita 14.
Seurakunnan läsnäolevien väkiluku oli viime vuoden lopussa 2469

PYHÄKÖT:

Matti Alangon katu 11
13130 Hämeenlinna

Hämeenlinnan ortodoksinen kirkko

Pyhän Aleksanteri Nevskin ja Pyhän Johannes Krysostomoksen muistolle
Erottajakatu 2

Ahveniston kirkko

Pyhän Johannes Kastajan muistolle
Vanhalla hautausmaalla (keskussairaala vastapäätä)
Isännöitsijä Yrjö Usvasalo, p. (03) 671 6240

JUMALANPALVELUKSET

Toimittajia: Papisto: Markku Aroma, Gaius Sahlberg ja Mikael Sundkvist **Kanttorit:** Leena Honkamäki ja Jenni Sundkvist

MAALISKUU

La 1.3. klo 17 vigilia
 Su 2.3. klo 10 liturgia
 (sovintosunnuntai)
 klo 18 paastoon laskeutumisen
 ehtoopalvelus
 Ma 3.3. klo 18 suuri katumuskanoni
 Ti 4.3. klo 18 suuri katumuskanoni
 Ke 5.3. klo 18 paastoliturgia (EPL)
 To 6.3. klo 18 suuri katumuskanoni
 La 8.3. klo 17 vigilia
 Su 9.3. klo 10 liturgia (ortodoksisuuden
 sunnuntai)
 Ke 12.3. klo 18 paastoliturgia (EPL)
 La 15.3. klo 17 vigilia
 Su 16.3. klo 10 liturgia
 (Gregorios Palamas)
 Ke 19.3. klo 18 paastoliturgia (EPL)
 La 22.3. klo 16.30 yleinen muistopalvelus
 klo 17 vigilia
 Su 23.3. klo 10 liturgia
 (ristinkumartamisen
 sunnuntai)
 Ti 25.3. klo 18 **Neitsyt Marian
 ilmestysjuhlan
 ehtoopalvelus ja
 liturgia**
 Ke 26.3. klo 18 paastoliturgia (EPL)
 La 29.3. klo 17 vigilia
 Su 30.3. klo 10 liturgia (Pyhä Johannes
 Siinäiläinen)

HUHTIKUU

Ke 2.4. klo 18 paastoliturgia (EPL)
 La 5.4. klo 17 vigilia
 Su 6.4. klo 10 liturgia (Pyhä Maria
 Egyptiläinen)
 Ke 9.4. klo 18 paastoliturgia (EPL)
 La 12.4. klo 17 vigilia ja virpovitsojen
 siunaus
 Su 13.4. klo 10 liturgia (Palmusunnuntai)
 Ke 16.4. klo 18 yleinen sairaanvoitelu ja
 paastoliturgia (EPL)
 To 17.4. klo 18 suuren torstain
 ehtoopalvelus ja liturgia,
**Metropoliitta
 Ambrosius**
 Pe 18.4. klo 9 suuren perjantain
 aamupalvelus (12 kärsi-
 mysevankeiumijaksoa)
 klo 14 suuri ehtoopalvelus
 (hautaikoni)
 klo 18 suuren lauantain
 aamupalvelus
 La 19.4. klo 15 suuri ehtoopalvelus ja
 Basileios Suuren liturgia
 klo 23.30 **Pääsiäisen puoliyöpä-
 velus**
 klo 24.00 **ristisaatto, pääsiäisen
 aamupalvelus ja
 liturgia**
 Ma 21.4. klo 10 **Lasten Pääsiäinen:**
 liturgia, ristisaatto ja ateria

Pe 25.4. klo 9 liturgia, *koululaiset*
 La 26.4. klo 17 vigilia
 Su 27.4. klo 10 liturgia (Apostoli Tuomas)

TOUKOKUU

La 3.5. klo 17 vigilia
 Su 4.5. klo 10 liturgia (mirhantuojat)
 La 10.5. klo 17 vigilia
 Su 11.5. klo 10 liturgia (*äitienpäivä*)
 La 17.5. klo 17 vigilia
 Su 18.5. klo 10 liturgia (Samarialainen
 nainen)
 La 24.5. klo 17 vigilia
 Su 25.5. klo 10 liturgia (Sokeana syntynyt)
 Ke 28.5. klo 18 vigilia
 To 29.5. klo 10 liturgia, **Herran
 taivaaseen astuminen,
 Helatorstai**
 La 31.5. klo 17 vigilia
 Su 1.6. klo 10 liturgia (Pyhien isien
 sunnuntai)

MUUALLA SEURAKUNNASSA

FORSSA

Ev. lut. seurakuntatalo, Kartanonkatu 16
 Su 23.3. klo 10 liturgia
 Su 18.5. klo 10 liturgia

TOIJALA

Ev. lut. seurakuntatalo, Sontulantie 1
 Su 25.5. klo 10 liturgia

Hämeenlinnan alueen jumalanpalveluksista ja muusta toiminnasta sekä mahdollisista muutoksista ilmoitetaan **perjantain Hämeen Sanomissa** seurakuntien palstalla (ilmoituspäivä muuttunut vuoden alusta alkaen).

Kirkkoherranvirasto Matti Alangonkatu 11, 13130 Hämeenlinna, E-mail: hameenlinna@ort.fi, **avoinna** ti, ke, pe klo 9.30-12, P. (03) 616 5228, fax (03) 616 5248

Kirkkoherra: Markku Aroma P. (03) 616 5229 (virkahuone), (03) 612 7166 (koti), E-mail: maukuu@hotmail.com

Kanttori: Leena Honkamäki p. (03) 6184 254, 040 707 6715, E-mail: leena.honkamaki@ort.fi, **Muu papisto: pastori Kai Sahlberg** P. (019) 733 911, 0400 107 232, **pastori Mikael Sundkvist**, p. (03) 684 6050, 050 350 9356, E-mail: mikael.sundkvist@virpi.net, **Kanslisti: Hellevi von Essen**

Tietoa piirien ja kerhojen toiminnasta

DIAKONIASEURA

Yhteyshenkilö: Maria Sahlberg p. (019) 733 911 / 050 528 2494
 Diakoniaseura tarjoaa muutamia kertoja vuodessa kirkkokahvit, iltapäiväkerhossa kuullaan eri alustajien luentoja eri teemoista (alustajina: isät Markus, Gaius ja Mikael ja kanttorit Leena ja Jenni). Seura järjestää retkiä eri puolelle Suomea – ensi kesän retki järjestetään Porvooseen (6.8.).
 Diakoniaseuran säännöllinen palvelu kohdistuu lähinnä vanhuksiin, joita muistetaan syntymäpäivinä tai käydään

katsomassa sairaita kodeissa, sairaaloissa tai muissa hoitolaitoksissa. Avustusta viime vuonna lähetettiin Aseman Lapset ry:lle, Hämeenlinnan Ensi- ja turvakotiin. Tämän vuoden ensimmäisenä avustustoiminnan kohteena on 9-vuotias etiopialainen, ortodoksipoiika Alemnew, joka on diakoniaseuran kummilapsi.
 Diakoniaseuran kokoontuu seurakuntasalis- sa seuraavasti:
 to 20.3. klo 15 iltapäiväkerho
 su 23.3. n. klo 11.45 kirkkokahvit
 to 24.4. klo 15 iltapäiväkerho
 su 4.5. n. klo 11.45 kirkkokahvit

to 15.5. klo 15 iltapäiväkerho
 su 8.6. n. klo 11.45 kirkkokahvit
Tervetuloa mukaan toimintaan!

IKONIPIIRI

Op. Pasi-Mikael Huovinen
 Yhteyshenkilö: Leena Honkamäki
 Seurakunnassa on toiminut ikonipiiri 2,5 vuotta. Opetuksesta peritään lukukausimaksu 30 €. Piirillämme on ollut kaksi ikoninäyttelyä. Tällä hetkellä aktiivisia jäseniä on 20. Ikonipiiriläiset ovat suunnitelleet ensi kesän Novgorodin matkaa.
 Ryhmä kokoontuu epäsäännöllisesti perjantaisin (yhtä poikkeusta lukuunottamatta) seurakuntasalissa seuraavasti:

Jatkuu sivulla 20

Matkat ja tapahtumat

RETKI PORIIN

30.3.2003

Seurakuntalaisilla on mahdollisuus käydä tutustumassa Porin uuteen kirkkoon, jossa osallistumme yhteiseen liturgiaan.

Matkalla tutustumme Juseliuksen mausoleumiin ja käymme syömässä ravintolassa. Bussi lähtee kirkolta klo 7. Matkanjohtajana toimii isä Markus. Matkan hinta n. 14 €

LAULULEIRI LAPSILLE JA NUORISOLLE

5.-6.4.2003

Kouluikäisille tarkoitettu laululeiri alkaa lauantaina 5.4. seurakuntasalissa klo 10 ja päättyy sunnuntaina 6.4. klo 14. Leirillä lauletaan, tutustutaan jumalanpalvelusten sisältöön ja pohditaan paastonajan asioita. Lapset yöpyvät ja ruokailevat seurakuntasalissa.

Leiriläiset laulavat jumalanpalvelukset antifonisesti kirkkokuoron kanssa.

Ilmoittaudu kanttorille viimeistään 28.3. mennessä.

VIRPOVITSATALKOOT

11.4.2003

Perjantaina klo 17 kokoonnutaan seurakuntasaliin tekemään yhdessä virpovitsoja.

MYYJÄISET

12.4.2003

Kaikkien piirien järjestämät yhteiset myyjäiset seurakuntasalissa klo 14-17. Myyjäisten tuotto menee lähetyksille.

VIRPOVITSOJEN SIUNAUS LINNASSA

13.4.2003

Palmusunnuntaina klo 14 virpovitsojen siunaus linnan kappelissa.

PÄÄSIÄISJUHLA

27.4.2003

Kaikkien seurakunnan piirien ja kerhojen yhteinen pääsiäisjuhla seurakuntasalissa liturgian jälkeen. Tervetuloa!

RETKI VALAMON LUOSTARIIN

8.-9.5.2003

Seurakunta järjestää retken Uuteen-Valamoon. Bussi lähtee kirkon edestä klo 6.45 ja Wetterhoffin edestä klo 7. Matkan aikana vierailaan myös Lintulan luostaris- sa. Matkan ohjelmasta enemmän myöhemmin.

Majoitusta voi joko Valamon hotellissa (61 €) tai vierasmajassa (49 €) Molemmat majoitukset ovat täysihoidolla. 4-14-

vuotiaat saavat 50 %:n alennuksen ja alle 4-vuotiaat maksutta.

Lisätietoja: isä Gaius (matkanjohtaja).

AHVENISTON KIRKON SIIVOUSTALKOOT

9.-10.5.2003

Ahveniston kirkon ympäristön siivoustalkoot alkavat perjantaina klo 17, ja töitä jatketaan seuraavana päivänä alkaen klo 10. Ottakaa mukaan oma harava ja muita tarpeellisia välineitä. Paikalla nautitaan talkookahvit. Mahdollisimman monen osallistumista toivotaan.

ONL:N VUOSIJUHLAT JOENSUUSSA

16.-18.5.2003

Ortodoksisten Nuorten Liitto järjestää 60-vuotisjuhlansa Joensuussa. Mikäli olet kiinnostunut tapaamaan satoja ortodoksinuoria ympäri Suomen ja maailmaltakin, niin lähde mukaan! Osallistumismaksu on **30 €/hlö, sisaruksilta 26 €/hlö.**

Vuosijuhlilla on runsaasti ohjelmaa erikikäisille, vauvasta vaariin.

Ilmoittautuminen vuosijuhlille tapahtuu seurakuntien kautta, joten ilmoittaudu kanttori Leena Honkamäelle **viimeistään 10.3. mennessä.**

Jatkoa sivulta 19

pe 7.3. päiväryhmä klo 14-17
iltaryhmä klo 17-20
pe 14.3., pe 4.4., ma 28.4., pe 16.5.

Äitienpäivänä 11.5. ikonipiiri järjestää kahvittelaisuuden liturgian jälkeen arpajaisineen. Tervetuloa!

KYYRÖLÄLÄISTEN KERHO

Pj. Antonina Sosunov-Perälä (03) 612 5850, 040 721 8436

Kerhon tarkoituksena on koota ja vaalia entisten kotiseutujen perinteitä sekä pitää yhteyttä Kyyrölän, Kangaspellon, Suden- ojan ja Parkkilan kylien asukkaisiin ja heidän jälkeläisiinsä.

Kyyröläläisten kerho on perustettu v. 1996. Jäseniä on jo n. 200.

Kokoontumiset seurakuntasalissa:
su 2.3. klo 12 laskiaissunnuntain
blinit

su 16.3 klo 12 kevätkokous
su 13.4. klo 12 palmusunnuntain
tattisoppa

su 27.4. klo 12 Pääsiäisjuhla, kirkon
yhteydessä toimivat
kaikki seurat

KIRKKOKUORO

Joht. Leena Honkamäki

Kirkkokuoro harjoittelee säännöllisesti kerran viikossa ja kukin kuorolainen osallistuu niin aktiivisesti kuin suinkin jumalanpalveluksiin. Mikäli laulaminen kuorossamme kiinnostaa, niin ota yhteyttä

kanttoriin - laulajia aina kaivataan lisää. Kuoroharjoitukset ovat paastokaudella maanantaisin klo 17.15-19.15 seurakuntasalissa. Maaliskuun ensimmäiset harjoitukset alkavat 10.3. Kirkkaan viikon jälkeen kokoonnutaan vielä kerran (28.4) maanantain harjoituskien merkeissä, mutta 7.5. alkaen siirrytään takaisin keskiviikon harjoituksiin. Viimeiset kuoroharjoitukset ovat 21.5.

LAPSI- JA NUORISOKUORO

Joht. Leena Honkamäki

Lapsikuoron kevätkaudella pidetään yöleiri 5.-6.4, jolloin harjoitellaan jumalanpalveluksia varten. Aiheesta enemmän tapahtumien kohdalla.

Lapset laulavat antifonisesti kirkkokuoron kanssa lasten pääsiäisen liturgian 21.4.

MIESTENKERHO

Yhteyshenkilö Jouni Korhonen, p. (03) 617 8877 / 050 3445 33136

Kaikenikäisille miehille tarkoitettu toimintapiiri, joka kokoontuu pääsääntöisesti kuukauden viimeisenä sunnuntaina seurakuntasalissa klo 15.

Kokoontumispäivät: 30.3, 27.4. ja 25.5.

ORTODOKSIAPIIRI

isä Markus

Kirkkoon liittyneille tai siihen liittyville tarkoitettu valistusilta kokoontuu kirkkoherranhuoneessa / seurakuntasalissa paastokaudella tiistaisin klo 18.30 seuraavina päivinä:

18.3., 25.3., 8.4., ja 29.4.

Viimeinen kokoontuminen on keskiviikkona 14.5 klo 18.30 .

PONOMARIKERHO

isä Mikael

Tarkoitettu kaikille ponomarin tehtävistä kiinnostuneille. Kevään viimeinen kokoontumispäivä on lauantaina 22.3. klo 15 kirkossa.

SINAPINSIEMENKERHO

Ohjaajat: Jenni Sundkvist (03) 684 6050, Britta ja Karmen Hellenurm (03) 637 2113

Kerho kokoontuu joka toinen parittoman viikon sunnuntai klo 9.50-11 lasten kerhohuoneessa kirkon alakerrassa. Kerhopäivät: 2.3. (sovintosunnuntai), 16.3., 30.3., 13.4. (palmusunnuntai), 27.4., 11.5. (äitienpäivä) ja 25.5.

TIISTAISEURA

Pj. Olga Hietanen p. (03) 637 1290

Tiistaiseuran yhteydessä kuullaan useimmiten alustus eri aiheesta, jonka pohjalta käydään keskustelua (alustajina srk:n papiisto ja kanttorit). Luentotilaisuuden tai lauluiltojen lomassa nautitaan kahvit ja pidetään arpajaiset. Tiistaiseura ottaa myös aktiivisesti osaa avustustoimintaan.

Kokoontuu pääsääntöisesti seuraavina tiistai-iltoina klo 17 seurakuntasalissa: 11.3., 1.4., 22.4., 6.5. ja 20.5.

(mikäli tiistaiseura kokoontuu jonkun kotona, ilmoitetaan siitä perjantain Hämeen Sanomissa)

Tervetuloa!

KEVÄTKAUDEN PÄÄTTÄJÄISET

29.5.2003

Seurakunnan piirien ja kerhojen yhteiset helatorstain juhlat seurakuntasalissa liturgian jälkeen.

Kesäkauden ohjelmaa:

PYHIINVAELLUSMATKA NOVGORODIIN

12.-16.6.2003

Seurakunnan ikonipiirin ja kuoron aloitteesta lähtenyt matka kohdistuu tällä kertaa Venäjän vanhaan kulttuurikaupunkiin Novgorodiin. Bussimatkan aikana käymme monissa historiallisesti merkittävässä kirkkoissa ja luostareissa. Novgorodissa on säilynyt paljon vanhaa ikonitaidetta (jopa 1100-luvulta), joita näemme paikallisissa museoissa.

Matkan hinta-arvio, 250 €.

Tiedustelut: Leena Honkamäki / Antonina Sosunov-Perälä

KOTISEUTUMATKA KANGASPELLOLLE, KYRÖLÄÄN JA MUOLAASEEN

28.-29.6.2003

Lähdöt Hämeenlinnasta ja myös Helsingistä ja Turusta, mikäli näiltä paikkakunnilta on riittävästi lähtijöitä. Yöpyminen Viipurissa hotelli Druzbassa.

29.6. Muolaalaisten seuran järjestämä kaatuneitten muistojuhla em. paikkakunnilla. Kangaspellolla ja Kyrölässä muistolitaniat toimittavat rovasti Aleksander Korelin, pastori Heikki Honkamäki ja kanttori Leena Honkamäki.

Tiedustelut ja ennakkovaraukset:

Antonina Sosunov-Perälä

Tykistötie 17, 13100 HML

p. (03) 612 5850 / 040 721 8436

IKONIMAALAAMISEN KESÄKURSSI

21.-25.7.2003

Kesäkurssi kokoontuu seurakuntasalissa maalaamaan 21.-25.7. välisenä aikana päivittäin klo 10-18. Opettajana toimii Pasi-Mikael Huovinen. Kurssi on tarkoitettu ensisijaisesti ikonipiiriläisille, mutta mikäli ennakkoilmoittautujia on vähemmän kuin 10, otetaan mukaan myös muita. Kurssimaksu on 55 €. **Ennakkoilmoittautuminen 16.5. mennessä** (Leena Honkamäelle).

LASTEN TALVILEIRIN TUNNELMIA

Hämeenlinnassa pidettiin lapsille talvileiri 11.-12.1.2003 Loimalahden ev.lut. seurakuntakeskuksessa. Leiripaikka oli erittäin hyvä, ja leiri sujui muutenkin kaikin puolin hienosti.

Leiriläisiä oli Hauholta (1), Hämeenlinnasta (3), Kangasalalta (1), Rengosta (3), Tampereelta (5), Toijalasta (1) ja Urjalasta (2). Leirille olisi tullut lapsia mukaan enemmänkin, mutta valitettavasti flunssaepidemiat ja vatsataudit liikkuvat alueella. Leirin ”vanhempina” toimivat isä *Heikki Honkamäki* Tampereen edustajana, *Leena Honkamäki* ja *Riina Ilitsenkova* Hämeenlinnasta.

Lauantaina kokoonnuttiin leiri paikalle klo 10, ja tunnelma talossa tiivistyi välittömään rupatteluun. Leiriä olisi voinut pitää kesäleirin jatkioksena, koska kaikki tunsivat jo entuudestaan toisensa. Leiri aloitettiin luonnollisesti paikansiunauksukoushetkellä.

Onneksi kirpeä pakkanen lauhdettiin puolenpäivän jälkeen, niin leirin yllätyskin voitiin järjestää. Leirille saapui klo 13 kaksi ponia Aulangon ratsastuskoulusta: 9-vuotias pikku-poni Pätkä ja 12-vuotias ”hevosennäköinen” Cibus. Lumituiskusta huolimatta kaikki lapset näyttivät olevan aika innoissaan noista liikuttavista vierailijoistamme. Jokainen halukas sai käydä talutuskierroksen molemmilla poneilla, jopa Leena ja isä Heikkikin (ei tosin Pätkällä).

Iltapäivällä oli vähän karaoken-

tapaista laulantaa, ja ennen päivällistä käytiin vielä vähän ulkoilemassa, poltettiin jättisädetikkuja ja leikittiin lämpimiksemme. Tyttöjen saunavuoro oli ensin, ja koska saunasta oli hyvä mahdollisuus käydä ulkona, niin lapset innostuivat pyörimään lumihangessa. Innokkaimmat taisivat pulahtaa lumikylvyssä ainakin viisi kertaa. Saunovuorojen aikana lapset vähän riehaantuivat ja juoksentelivat innoissaan pitkin käytäviä. Iltapalana herkuteltiin lettuja kermavaahdon ja hillon kera. Illalla rauhoitettiin lapsia katsomalla ”Pikku enkeli” -video, joka yllättäin katsottiinkin hiiren hiljaa.

Aamulla kaikki lähtivät kirkkoon - osa henkilöautoilla ja osa linja-autolla, jonka päätepyssä on leiripaikan läheisyydessä. Kirkossa lapset käyttäytyivät suhteellisen hyvin - muutama lapsi oli laulamassa kuoron puolella ja pari poikaa hoitivat ponomarin tehtäviä. Liturgian jälkeen palattiin vielä takaisin leiripaikalle syömään hampurilaisia. Paikkojen siivoamisen ja omien tavaroiden pakkaamisen jälkeen tarjottiin vielä täytekkukahvit/-mehut ja laulettiin perjantaina syntymäpäiväänsä viettäneelle Rainer-pojalle ”Monia armorikkaita vuosia”. Niin leiri päättyi n. klo 14 - vanhemmat kävivät hakemassa lapsensa ja paikka hiljeni. Pieni haikeus heräsi tyhjillä käytävillä.

Lasten- ja nuortenleirit ovat erittäin tärkeitä etenkin ulkopaikkakuntalaisille, koska he eivät tapaa paljon muita ortodoksinuoria ja saattavat pahimmillaan kärsiä jopa koulukiusaamista. Leirillä ortodoksinen itsetunto kohoaa ja kirkolliset asiat saattavat ruveta kiinnostamaan. Vanhempien tehtävänä on innostaa lapsiansa tulemaan mukaan seurakunnan järjestämiin tapahtumiin. Aktiivisesta mukanaolosta on iloa sekä nykypäivän että tulevan ortodoksisen sukupolviemme lapsille.

Leirinjohtajana toiminut Leena Honkamäki

HÄMEENLINNALAISET KIITTÄVÄT

Kiitämme Turun Tiistaiseuraa ja Raision Tiistaiseuraa siitä humanitaarisesta työstä jota olette tehneet Pietarin Lastenkoti n:o 6:n hyväksi.

Kiitämme Teitä erityisesti niistä kauniista joululahjoista lastenkotiin. Näin pystyimme yhdessä toteuttamaan ja tuomaan iloa lapsen sydämeen.

Kiitos kaikille työhän osallistuneille!

Humanitaarista avustustyötä Hämeenlinnasta Venäjälle

Syksyn 2002 aikana teimme kaksi humanitääristä matkaa Venäjälle. Avustuskohteina olivat Pietarin Lastenkoti n:o 6 ja meidän monien entinen kotiseutu Kyyrölä. Avustustavaraa oli kertynyt jälleen runsaasti.

Ensimmäinen matka Pietariin tehtiin 18.-20.10.2002. Matkaan lähti 9 henkilöä kahdella perävaunulla varustetulla henkilöautolla. Aikuisten vaatetavarat jätimme Kyyrölään. Kävimme myös tapaamassa kylän kunnanjohtajaa Nikolai Ljuhovia tuoden hänelle seurakuntamme terveiset. Samalla keskustelimme myös kylän kirkollisesta elämästä. Oli iloa kuulla, että kunnassa on käyty alustavaa keskustelua kirkkohankkeesta kylään.

Kyyrölästä matkamme jatkuu Pietariin ja siellä Lastenkoti n:o 6:een. Paikka on meille monelle jo ennestään tuttu. Lastekodin lapset saivat taas paljon lämmintä vaatetta. Suuret kiitokset seurakunnalle, joka avusti tätä matkaa maksamalla kuljettajien matkaosuuden ja polttoainekulut.

Edellisen vuoden tapaan muistimme tänäkin vuonna lapsia joulupaketein. Tämän joulunalusmatkan teimme 9.-10.12.2002. Joulumatkalle lähti seitsemän hengen ryhmä omalla kustannuksellaan. Rahavaraa saimme kokoon seurakunnan puurojuhlan yhteydessä pidetyistä arpa- ja istuloista. Näin pystyimme ostamaan lahjapaketteihin kylpypyyhkeitä, pesuaineita, kaakaojuomajauhetta ja tietenkin vähän namuja. Suuren panoksen antoivat tähän projektiin Turun ja Raision Tiistaiseurat, samoin kuin Hämeenlinnan Marttayhdistys. He olivat paketoineet lahjat kauniisiin joulupapereihin, mikä oli meille suureksi avuksi.

Paketteja kertyi kaiken kaikkiaan viittäviksi noin sata, lisäksi oli vielä muuta vaatetavaraa. Talven pakkasten meitä koetellessa tietää, miten hyvään tarpeeseen on lapsille lämpimät kintaat ja sukat. Kiitos kaikil-

le käsityön ystäville.

Venäjän tullista täytynee sanoa, että kaikki on mennyt joustavasti ja mutkattomasti perille. Lastenkodin johtajatar pyysi välittämään kiitokset kaikille tähän hyvään työhön osallistuneille henkilöille erityisesti lasten puolesta, mutta myös ohjaajien ja hänen omasta puolestaan. Hän kertoi, että pakettien avaamishetki oli ollut kaikin puolin jännit-

tävä, koska kukaan ei tiennyt mitä paketti sisälsi.

Hyväntekeväisyystyö on silloin oikeaa ja aitoa, kun sitä jaksaa tehdä hymyssä suin. Tähän me tarvitsemme rukouksen voimaa. Rukoilkaamme, että saisimme voimia ja Jumalan siunausta jatkaa tätä työ-sarkaa. Vielä kerran lämmin kiitos kaikille avustustyöhön osallistuneille. □

SUOMEN ITSENÄISYYSPÄIVÄN KUNNIANOSOITUKSET 6.12.2002

Teimme perinteisen kunnianosoitusmatkan Kyyrölään ja Muolaaseen.

Muolaalaisten seuran toimesta kävimme laskemassa sinivalkonauhoilla varustetut havuseppeleet sekä Kyyrölän että Muolaan sankarihaudoille. Sytytimme myös muistokynttilät Kangaspellon kirkon paikalla olevalle matkamiehen ristille ja Kyyrölän sekä Muolaan sankarihaudoille.

Kiitos ja kunnia teille sankarivainajat, veteraanit, lukuisat invalidit ja kaikki te, jotka yhdessä pelastitte meille vapauden ja olemassaolon edellytykset.

Sepeleen laskivat **Aaro Närvänen** Haminasta ja **Antonina Sosunov-Perälä** Hämeenlinnasta

ROMANIALAISET ORTODOKSIT SUOMESSA

Jotta ihminen tuntisi itsensä voimakkaaksi, hänellä pitää olla sekä fyysisiä että hengellisiä voimia. Fyysistä voimaa ihminen saa ruoasta. Hengellistä voimaa ihminen saa samalla tavalla ruoasta, mutta hengellisestä

vaalimaan. Siinä ovat tärkeinä tekijöinä oma kirkko ja jumalanpalvelukset, joita toimitetaan myös omalla kielellämme. Vaikka en tiedä aivan tarkkaan, kuinka paljon romanialaisia kaikkiaan asuu Suomessa, voin sanoa, että ro-

on jokaisella kansalla ja kirkolla myös omaa traditiota ja omia tapoja. Suomessa asuvina romanialaisina kunnioitamme uuden kotimaamme perinteitä, mutta silti emme saa unohtaa oman kansamme traditioita. Romaniankieliset jumalanpalvelukset antavat meille hengellistä voimaa, joka vaikuttaa positiivisesti meidän koko elämäämme. Monet Suomen romanialaiset ovat paikallisen ortodoksisen seurakunnan jäseniä.

Esim. oman kotiseurakuntani Turun alueella asuu romanialaisia noin 70, ja heistä on tällä hetkellä ortodoksisen seurakunnan jäseniä 55.

Minua ilahduttaa se, että Suomessa puhutaan nyt monikulttuurisuudesta ja sitä pidetään rikkautena. Pidän meille romanialaisille tärkeänä myös sitä, että täällä Suomessa ovat romaniankieliset jumalanpalvelukset omissa, siis ortodoksisissa kirkkoissa. Tässä meidän tilanteemme eroaa Länsi-Euroopan eri maiden tilanteista. Länsi-Euroopassa asuu paljon enemmän romanialaisia kuin Suomessa, ja vaikka heillä olisi oma romanialainen pappi, jumalanpalvelukset toimitetaan monesti katolisissa tai protestanttisissa kirkkoissa. Se, että romanialaisilla on mahdollisuus täällä osallistua romaniankielisiin jumalanpalveluksiin, osoittaa, kuinka hyvät suhteet Suomen ortodoksisella kirkolla ja Romanian ortodoksisella kirkolla on. Ne ovat sisarkirkkoja, vaikka maamme ovat maantieteellisesti kaukana toisistaan. □

Tampereen romanialaisia joulukuussa 2002 toimitetun liturgian yhteydessä. Keskellä isä Ion Durac.

ruoasta, jota pyhä kirkko antaa meille. Ihmisenä maailmaan tullut Jumalan Poika toi meille tätä hengellistä ruokaa oman rakautensa opetuksen kautta ja lahjoitti sen ihmisille. Suomessa asuville romanialaisille ortodokseille on suuri etu, että he asuvat maassa, jossa on olemassa ortodoksinen kirkko ja jossa voidaan toimittaa jumalanpalveluksia omalla äidinkielellä.

Jokaisella Suomen romanialaisella on tietysti oma yksityinen elämänsä, johon kuuluvat mm. perhe ja työ, mutta meillä on myös yhteinen hengellinen elämä, jota pyrimme

maniankielisiin jumalanpalveluksiin osallistuminen on erittäin aktiivista. On merkillepantavaa ja kiinnostavaa, että suuri osa Suomessa asuvista romanialaisista on nuoria. Romaniankielisiä palveluksia toimitetaan neljässä kaupungissa: Helsingissä, Tampereella, Turussa ja Lappeenrannassa. Vaikka Tampereella asuu enintään sata romanialaista, heistä osallistuu joka kerta näihin jumalanpalveluksiin noin 50.

Ortodoksinen kirkko on enemmistö kirkko Romaniassa. Vaikka jumalanpalvelukset eri puolilla ovat pääosin samanlaisia,

**Taide- ja kirkkomatka
PIETARIIN JA NOVGORODIIN
6.10.-12.10.2003
Matkan perushinta 580 euroa.
Esitetilaukset ja ennakkovaraukset:
ARTETOURS / Koivula
puh. (24 h): (03) 377 0102
sähköposti: keijo.koivula@kolumbus.fi
tietoja: www.kolumbus.fi/artetours**

Kaipuu terapeuttiseen kulttuuriin

Isä Jarmo Hakkarainen pohtii kirjoituksessaan moraalien ja ihmisyyden rajanvetoja.

Länsimaisen ihmisen elämä on loputonta kamppailua arvojen ja välineiden maailmassa. Historia on niin ikään loputonta vääriä käsittämistä ja virhearviointien tekemistä. Ihminen etsii elämästään mielihyvää ja pyrkii kaikin tavoin välttämään tuskaa, kärsimystä ja elämän tarkoituksen pohdintaa. Kun ihmiset torjuvat syvät, myötäelävät tunteet, syntyy hetkellisen ihmisyyden ihanne.

Ihminen on taitava "pitämään pökkansa". Hän osaa hetkittäin näytellä loistavasti näennäisiä tunteita. Syvimmältään hän kuitenkin inhoaa itseään, ja siksi hän palvoo nautinnonhaluista ja muita ihmisiä kampittavaa käyttäytymistä. Hän käyttää sumeilematta hyväkseen näennäisessä mielen ja ajattelun kaikkea syleilevässä avaruudessaan sanojen ja tekojen välistä ristiriitaa. Hänen

Kuva: Juha-Matti Martikainen

ajankäyttönsä on ailahtelevan arvaamatonta ja viipyilevää. Epäjärjestyksen sietokynnyks on hänessä lähes mitattaamatonta, koska sisäiselle tuskalle ja pahan olon tunteelle luodaan näin kiihottavat muodot.

Tunteiden kuolettaminen, kyvyttömyys elää läpi menetyksen ja hylätyksi tulemisen pelkotiloja näyttää tehneen hänestä kärsivällisen kanssaihminen. Hän käyttää taitavasti

kaikkialla suhdeverkostoaan, jossa vilahtelevat ihmistunteiden terapeutit tai sitten juridiset, vastustajien tai itsenäisesti ajattelevien hallitsemiseksi luodut rangaistus- ja kostomahdollisuudet.

Sisäinen orpous

Sisäisesti orpo ihminen tarvitsee lähelleen häntä kriittikittömästi ihailevia ylistäjiä, palvojia ja myös juoruilijoita. Kysymyksessä on hallitsemisen pakkomielle. Tehokkainta hallintaa on uskoa sokeasti suorittamisen myyttiin. Sen sijaan, että ihminen antaisi elämän puhutella häntä, kuten logoterapian isä Viktor Frankl (k. 1997) painotti käsitellessään syvähenkistä ihmisyyttä, ihminen tekee toimivuudesta, ulkoisesta rakentamisesta, koneiden ja keinotodellisuuden hallitsemisesta itseisarvon.

Jo nyt esimerkiksi lasten tekstiviestien sanalliset järjettömät paljastavat kulttuurimme enemmistön sisäisen antouden, johon vain puhutun sanan, runon ja kirjallisuuden vakavasti ottaminen tuo terapeuttista parannusta.

Liturgian selittäjien puutteet

Miten ulkokohtaiseksi on jäänyt myös kokonaisvaikutteisen ortodoksisen kristillisyyden mieltäminen, kun se on huumautuneena ihmistä vääristävistä ja

kaventavista riittien ja muotojen selittelystä kadottanut tosiasioiden terapeuttisen, rehellisen ja avoimen lähestymistavan. Yhteiskuntaa teknisesti hallitsemaan pyrkivien tavoin nämä selittäjät ovat liturgisen monimuotoisuuden kirkollisia asiantuntijoita. Mutta heiltä puuttuu yhteiskunnallinen kokonaisnäkemys, laajat tiedot ja ennen kaikkea kaukonäköinen ajattelukyky.

Susirajaa hoitava draama

Niin kauan kuin määrä korvaa laadun ja sisällön, säilyy myytti koneilla hallittavasta maailmasta. Tanskalaisen futurologin Ralf Jensenin mukaan on koittanut rakkauden, huolenpidon, minuuden, mielenrauhan ja vakaumuksen aikakausi. Jaloimmat, etenkin nuoret ennakkolulottomat ihmiset etsivät materialismin, mekanistisen kartesiolaisen maailmankuvan sijaan uskon ja tieteen sisäkkäisyyttä ja luovaa vuorovaikutusta. Ihmiselle ei riitä vain asioiden tekninen osaaminen ja hallitseminen. Hän kaipaa myös sisällöllistä tuottamista, mielikuvitusta ja aitoja tunnekokemuksia. Ihminen tarvitsee hoitavaa draamaa kohdatakseen piilotajuisten, kielletyn todellisuutensa ja hyljeksityn "susirajan" käsittelemättömät, vaietut, torjutut ja kielletyt alueet. □

Kalevan Kello
PALKINTOASEMA
TUOMIONKIRKONKATU 17
33100 TAMPERE
Puh 1031 214 6783

Kalevan Kello
H&J PIETARILA
SAMMONKATU 22
33540 TAMPERE
Puh/Fax 1031 255 1337

✠ **OSTAMME JA MYYMME** ✠
mm. vanhaa venäläistä antiikkia.
Huonekaluja, koruja, hopeaa, taidetta...

GALLERIA ANNAMARI'S OY
Tuomiokirkonkatu 17
puh. (03) 2220184

**TAIDETARVIKKEET
TAULUT JA KEHYKSET**

PIRKAN TAIDE JA KEHYS
Tuomiokirkonkatu 25
Puhelin (03) 222 3530

TUOMAANVIIKON JUHLISTA VENÄJÄLLÄ

Ortodoksinen kirkko on nimennyt pääsiäisviikon jälkeisen sunnuntain *apostoli Tuomaan sunnuntaiksi* ja tiistain *apostoli Tuomaan tiistaiiksi*. Näiden päivien yhteydessä varsinkin venäjänkielisessä tai siitä käännettyssä kirjallisuudessa esiintyy sellaisia meille vieraita nimiä kuten *antipasha* ja *radonitsa*. Muuten näitä ei yleisesti Suomessa käytetä, vaikka jälkimäinen lienee tuttu vanhemmille karjalaisille. *Vainajien muistelupäivä*, jota Suomessa Tuomaan tiistaina vietetään, on yleisnimi eikä siten kuvaa tuon muistelupäivän erikoista luonnetta. Noihin päiviin ajoittuu vielä ei-kirkollinen, erityisesti nuorison keväinen juhla, *krasnaja gorka*, jonka viettoon on myöhemmin liittynyt myös kirkollisia toimituksia.

Pyhä apostoli Tuomas

Tuomas oli yksi Jeesuksen kahdestatoista opetuslapsista ja kuuluu kahdentoista pyhän apostolin joukkoon. Myöhempi kirkollinen perimätieto kertoo, että hän olisi ollut syntyperänsä Galileasta Pansadan kaupungista ja ammatiltaan kalastaja. Kuultuaan Jeesuksen julistamasta evankeliumista hän jätti kaiken ja seurasi Jeesusta. Johannes Krysostomoksen mukaan apostoli Tuomas oli muita heikompi uskossaan, mutta osoittautui muita miehuullisemmaksi ja uutterammaksi, kun hän kiersi silloista tunnettua maailmaa julistamassa pelkäämättä Jumalan sanaa. Kirkollisen perimätiedon mukaan Tuomas perusti kristillisiä kirkkoja Palestiinaan, Mesopotamiaan, Partiaan (Kaspianmeren kaakkoispuoliselle alueelle), Etiopiaan ja Intiaan.

Hänen julistustyönsä päättyi kuitenkin marttyyrikuolemaan. Käännyttyään kristinuskoon intialaisen Meliaporin (Melipurin) kaupungin hallitsijan vaimon ja pojan hänet vangittiin, kidutettiin ja lopulta surmattiin viidellä keihäänpistolla. Tuomas tunnetaan Intian apostolina. Hänen pyhäinjäännöksiään sanotaan olevan Intian lisäksi myös Unkarissa ja Athoksella.

Tuomaan sunnuntai eli antipasha

Kun Jeesus ilmestyi ensimmäisen kerran ylösnousemuksensa jälkeen opetuslapsilleen, Tuomas ei ollut heidän joukos-

saan. Kuultuaan muilta opetuslapsilta Jeesuksen ylösnousemuksesta hän ei uskonut heidän kertomustaan, ennen kuin näki ristiinnaulitsemisen merkit Hänen ruumiissaan. Kahdeksantena päivänä ylösnousemuksensa jälkeen Jeesus ilmestyi jälleen opetuslapsilleen, joiden joukossa oli myös Tuomas, joka vasta nyt - Jeesuksen haavat nähtyään - uskoi Hä-

nen ylösnousemuksensa (Joh. 20:19-29).

Muistona tästä Kirkko viettää pääsiäisen jälkeistä sunnuntaita apostoli Tuomaan sunnuntaina. Tätä sunnuntaita pidetään pääsiäisen kaltaisena juhlena, uutena pääsiäisenä. Tuona päivänä muistellaan uudelleen Kristuksen ylösnousemusta, koska Jeesus silloin toisti ilmestymisensä opetuslapsilleen. Tästä käytetään kreikkalaisperäistä sanaa *antipasha* (*антипаша*), mikä ensi kuulemalta vaikuttaa jopa pelottavalta. Helposti tulee mieleen antikristus tms. kauhistuttavaa. Vaikka tässä anti-etuliitteellä on sama vastakohtaa ilmaiseva merkitys, niin sanassa antipääsiäinen ei ole kysymys laadullisesta vaan ajankohdallisesta vastakohtasta, toinen uusintapahtumana vähemmän juhlittu kahdesta päivästä, Jeesuksen ilmestyminen opetuslapsilleen ylösnousemuspäivänään ja kahdeksantena päivänä sen jälkeen. Se on tavallaan Kristuksen ylösnousemusjuhla niille, jotka eivät ole voineet osal-

listua Herran pääsiäisen viettoon.

Tuomaan tiistai eli radonitsa

Kirkon kanonit eivät edellytä muistopalveluksien suorittamista pääsiäisenä, vaikka tämä tapa neuvostovallan aikana yleistyikin Venäjällä. Seuraavaksi vainajien yleiseksi muistelupäiväksi on määrätty Tuomaan tiistai. Edellisenä iltana pidetään parastasi ja aamulla muistoliturgia, jonka jälkeen järjestetään haudoilla vainajien muistolitanioita. Näissä keräännytään läheisten haudoille ikään kuin tervehtimään heitä ilosanomalla Kristuksen ylösnousemuksesta, jakamaan sen ilon heidän kanssaan yleisen

ylösnousemuksen toivossa.

Jo Johannes Krysostomoksen (n. 344-407) aikana nämä muistopalvelukset on suoritettu pääsiäisajalle luonteenomaisen kaavan mukaan. Tuosta päivästä ainakin Venäjällä käytetään Tuomaan tiistain lisäksi nimeä *radonitsa* (*радоница*). Moskovan patriarkaatin julkaiseman vuoden 2000 kirkollisen kalenterin mukaan sen selitetään merkitsevän *loisteliasta* (*блестящая*), *kirkastunutta* (*подсветленная*) muistoa. Leksikologisesti sen selitetään viittaavan sanaan *radost* (*радости*), suomeksi *ilo*. Tuona päivänä suoritettavalla vainajien muistopalveluksella onkin muista poikkeava sävy. Se ei ole surullinen vaan siinä iloitaan poisnukkuneiden kanssa Kristuksen ylösnousemuksesta.

Kuoleman aiheuttaman surun ja Kristuksen ylösnousemuksen ilon samanaikaisuuden selittää ortodoksien syvä usko poisnukkuneiden ylösnousemukseen. Tätä uskoa vahvistaa se, että

Jatkuu sivulla 26

Kristuksen ylösnousemus koetaan todella tapahtuneen, mihin viittaa ortodoksien pääsiäistervehdyskin: ”Kristus nousi kuolleista - totisesti nousi!” Kristus antoi ristinkuolemallaan ja ylösnousemuksellaan uuden elämän sekä eläville että kuolleille.

Keväinen kuolleiden muistojuhla

Tämä keväinen kuolleiden muistojuhla on peräisin jo ei-kristilliseltä ajalta. Silloin juhlittiin roudan sulamista ja kevään alkamista. Juhlista vietiin ruoka- ja juomauhreja läheisten hautakummuille, jotta vielä poistumatta jääneet vainajien henget näkisivät, että eloonjääneet välittivät heistä. Kuolleiden henkiä pidettiin vahingollisina, ja sen tähden niitä tuli lepyttää uhreilla. Nämä juhlat tunnettiin mm. nimellä *trizna* (тризна). Myöhemmin tämä nimi on jäänyt pelkästään pitojen nimeksi, ja vainajien muistamisosaa ruvettiin sanomaan *radonitsaksi* tai *radunitsaksi*. Kirkko on maksanut tämän slaaviheimojen iloisen keväisen kuolleiden muistojuhlan ja kirkollistanut sen omaan käyttöönsä.

Muistoaterioita haudoilla

Kansa oli tottunut viemään ruokia ja juomia läheisten haudoille ei-kristillisenä aikana. Tästä tavasta oli vaikea luopua kristinuskon yleistymisen jälkeenkään. Poisnukkuneiden kanssa pyrittiin nyt jakamaan, paitsi Kristuksen ylösnousemuksen ilo, myös pääsiäisateria. Haudoille katettiin muistoaterioita, joihin saattoi kuulua *kutjan* (muisteluspuroon) lisäksi värjättyjä kananmunia, kulitsaa, blinjejä, hunajaleipää, keksejä sekä juomia, myös alkoholipitoisia. Kuusenoksilla ja puolukanvarvuilla tai muilla ikivihreillä lehvillä koristellulle haudalle asetettiin ruokailuvälineet myös vainajille. Aterioilla esiintyi lieveilmiöitä, miehet mm. ottivat poisnukkuneiden muistoksi ryyppyn toisensa jälkeen. Lisäksi siellä kuljeskeli ilveilijöitä, jotka esittivät perinteisiä kansanhuveja, lauluja ja tansseja yrittäen ansaita niillä ryyppyjä, muniä tai muuta syötävää.

Vainajia muisteltaessa yleensä surun tunnetta on vaikea hillitä, mikä johti itkuvirsien laulamiseen. Juhlien jälkeen haudalle jätettiin muutama värjätty muna ja muuta syötävää sekä poisnukkuneelle ryyppy, mikä voitiin myös kaataa hautakummulle. Jo muinaisilla roomalaisilla oli tapana panna haudalle mu-

nia. Tätä tapaa pidettiin hyvin suurena kunnioituksen eleenä vainajan muistoa kohtaan. Venäjällä tämä tapa sai hiukan uusia piirteitä. Hyvin kunnioitetun vainajan haudalle jopa kuopattiin maahan ensimmäinen muna, joka oli saatu pääsiäisyönä. Tämän ansiosta he täydellisemmin jakoivat suuren ilon.

Kirkon mukaan haudoilla ei tulisi syödä eikä juoda. Varsinkin vodkan kaatamista hautakummulle pidetään sopimattomana, koska tämän katsotaan loukkaavan poisnukkunutta. Myöskin tapaa jättää haudalle ruokaa ja vodkalasi poisnukkunutta varten pidetään eikristillisen ajan jäänteinä eikä siten hyväksyttävänä ortodoksisessa ympäristössä. On parempi antaa ruoka sitä tarvitseville eikä viedä sitä haudalle.

Nuorison keväinen juhla, krasnaja gorka

Keväisin, kun maa alkoi vapautua lumesta, Venäjän nuorisolla oli jo ennen kristinuskon omaksumista tapana kerääntyä juhlimaan kevään tuloa. Juhlintapaikaksi valittiin korkea kukkula sen tähden, että sieltä lumi sulsi ensiksi. Juuri puhjennut keväinen luonto oli kauneimmillaan talven jälkeen. Tästä tulee myös sen venäläinen nimi *krasnaja gorka* (красная горка, suomeksi *kaunis kukkula*, tässä *krasnaja* on vanhassa merkityksessään *kaunis*, ei siis punainen). Juhlinta aloitettiin lasten leikeillä, mutta varsinaisesti se oli neitosten juhla, kevään ensimmäinen ulkoilmajuhla, johon kaikki valmistautuivat huolella.

Näille juhlille naimattomat miehet saapuivat tarkoituksenaan löytää aviopuoliso itselleen. Nuoret lauloivat, leikkivät piirileikkejä, tanssivat ja yleensä tutustuivat keskenään. Nuorten tutustuminen toisiinsa johti yleensä perheen perustamiseen, kuten näiden juhlien tarkoituskin oli. Pidettiin huonona enteenä, jos joku naimaton jäi juhlista pois. Hänelle ennustettiin kelvotonta puolisoa tai yksinäiseksi jäämistä. Tästä syystä myös avioliittoon solminen pyrittiin soveltamaan tähän aikaan. Silloin solmittuja avioliittoja pidettiin hyvin onnellisina ja hedelmällisinä.

Juhlan ajankohdan määräytyminen

Ennen kristillistä aikaa juhlaa vietettiin luonnollisesti kevään edistymisen myötä, ei kalenterin mukaan. Sen ajankohta voitiin määrittellä myös kevään ensimmäisen täydenkuun jälkeisen viikon lopuksi. Myöhemmin kristinuskon tultua valtionuskonnoksi sitä ei voinut viettää

ennen Tuomaan sunnuntaita, ei ainaakaan vihkiä avioliittoon, koska Kirkko ei salli avioliittoon vihkimistä ennen tuota päivää pääsiäiskaudella. Tästä syystä sen ajankohdaksi tuli juuri Tuomaan sunnuntai. Toisinaan ja tietyillä alueilla juhlittiin vasta jonakin seuraavista Tuomaan viikon päivistä, toisinaan vasta Jyrkin ja Yrjön päivänä eli sinä päivänä, jolloin karja laskettiin laitumelle. Sitä saatettiin juhlaa koko Tuomaan viikko. Krasnaja gorka oli kansan keskuudessa myös sen päivän tai viikon nimi, jolloin sitä vietettiin. Joillakin alueilla oli tapana muistella ensin poisnukkuneita haudoilla ja vasta sen jälkeen aloittaa juhlat. Tällä oli lisäksi se tarkoitus, että poisnukkuneiden esivanhempien siunaus saatiin ikään kuin myös tulevalle avioliitolle.

Juhlan viettoa elvytetään

Ainakin lehtitietojen mukaan tämän juhlan, krasnaja gorkan, viettoa ovat kansanperinteen vaalijat alkaneet elvyttää yhteistyössä paikallisten seurakuntien kanssa. Esim. Moskovan Kolomenskosen Kazanin Jumalanäidin ikonille pyhitetyssä kirkossa vuoden 1990 Tuomaan sunnuntaina vahvistettiin yli 30 parin avioliitto kirkollisella vihkimisellä, jonka jälkeen alkoivat juhlat viereisessä museoalueen puistossa. Sinne saapui lisäksi muissa Moskovan kirkkoissa vihittyjä pareja. Laulu- ja kansantanssiyhtyeet olivat pukeutuneina kauniisiin kansanpukuihin.

Kristinuskon aikakaudella krasnaja gorka on voinut sisältää kirkollisia toimituksia kuten avioliittoon vihkimisiä, vainajien muisteluita, karjan ja kylvön siunaamista. Tämän aikaisimman ajankohdan Kirkko on määrännyt avioliittoon vihkimisestä olevien säädösten perusteella. Toisaalta taas radonitsa on kirkollinen juhlapäivä, jolloin muistellaan vainajia pääsiäisajalle luonteenomaisen kaavan mukaan ja jonka ajankohdan Kirkko on tarkalleen määrännyt. Kirkon jäsenille näiden molempien ajankohta määräytyy pääsiäisen mukaan.

Joillakin alueilla kansan keskuudessa radonitsa katsotaan yleisnimeksi kaikille kevään iloisille tapahtumille. Avtšinovin laatimassa *Uskontosanastossa* radonitsa on käännetty sekä vainajain muistelupäiväksi että jyrinpäiväksi. Jälkimmäinen ei voi olla oikein, koska jyrinpäivä, tarkoitettaneen Jyrkin ja Yrjön päivää, on kalenterissa sidottu tiettyyn päivämäärään mutta radonitsa pääsiäiseen. □

Ortodoksiset jumalanpalvelukset ja hartaudet

- Su 2.3. Sovintosunnuntain ehtoopalvelus, klo 18.00-18.45, Joensuu, Pyhän Nikolaoksen kirkko
Ke 5.3. Andreas Kreetalaisen katumuskanoni, klo 18.00-19.00, Lahti, Pyhän Kolminaisuuden kirkko
Su 16.3. Liturgia, klo 11, Mikkeli, Pyhän Arkkienkeli Mikaelin kirkko
Su. 30.3. Liturgia, klo 11, Kouvola, Pyhän ristin ylentämisen kirkko
- Ke 9.4. Ennenpyhitettyjen lahjojen liturgia, klo 18.00-19.00, Joensuu, Pyhän Johannes Teologin kirkko
Su 13.4. Liturgia, klo 11, Imatra, Pyhän Nikolaoksen kirkko
Pe 18.4. Suuren perjantain ehtoopalvelus, klo 14.00-15.00, Jyväskylä Kristuksen ylösnousemuksen kirkko
La-su 19.-20.4. Pääsiäisyön liturgia, klo 23.55.-03.00, Turku, Pyhän marttyyrikeisarinna Aleksandran kirkko
Palveluksen toimittaa mp. Ambrosius papiston avustamana. **Yhteislähetys TV2:n kanssa.**
Su 20.4. Pääsiäissunnuntain ehtoopalvelus, klo 15.00-15.45, Tampere, Pyhän Nikolaoksen kirkko
- Su 4.5. Liturgia, klo 11, Iisalmi, Profeetta Eliaan kirkko, Pyhän Sergein ja Hermanin Veljeskunnan vuosijuhlat
Su 18.5. Liturgia, klo 11, Joensuu, Urheilutalo, Ortodoksisten Nuorten Liiton 60-vuotisjuhlat

AAMUHARTAUDET

- 1.3. Pastori Aki Leskinen, Hyvinkää
22.3. Metropoliitta Ambrosius, Helsinki
12.4. Pastori Kosti Heikkinen, Nurmes
3.5. Rovasti Pentti Hakkarainen, Kajaani
24.5. Pastori Markku Aroma, Hämeenlinna
14.6. Rovasti Jarmo Hakkarainen, Joensuu

ILTAHARTAUDET

- 21.1. Lehtori Pekka Metso, Joensuu
18.2. Rovasti Antero Petsalo, Kiuruvesi
18.3. Pastori Jyrki Ojapelta, Pielavesi
15.4. Arkkipiispa Leo, Kuopio
20.5. Pastori Petri Ratilainen, Turku
17.6. Pastori Markku Toivanen, Mikkeli

Radiossa ja televisiossa

Analogi

Tampereen, Turun ja Hämeenlinnan ortodoksisten seurakuntien yhteinen lehti (per. 2000/2002). Kolmas vuosikerta, painosmäärä 5 000 kpl.

Päätoimittaja (oto.): Kari M. Rantila
P. 040 550 6272, (03) 213 5007.

Sähköposti: km.rantila@kolumbus.fi

Taitto: Heikki O. Jokinen

Julkaisija: Tampereen, Turun ja Hämeenlinnan ortodoksiset seurakunnat
Toimitus: Suvantokaatu 10 A, 33100 Tampere
Fax (03) 3141 2740
Sähköposti: km.rantila@kolumbus.fi
tai: toimitus@orfor.com

Tilaaminen ja osoitteenmuutokset:

Tampereen seurakunnan virasto,
Suvantokatu 10 A, 33100 Tampere
P. (03) 3141 2700 (ti–pe klo 9–13)

Julkaisuneuvosto:

Kirkkoherra Risto Lintu (pj.), kirkkoherra Markku Aroma (vpj.), kirkkoherra Petri Ratilainen, isä Kai Sahlberg, isä Harri Kahila, Marita Jouhki-Inkinen, Eeva Manni ja Johan Nyman

Tilaushinta 10 euroa/vuosi

Lehti ilmestyy 4 kertaa vuodessa

Ilmoitushinnat (sis. alv):

1/1 sivua 170 euroa, 1/2 sivua 100 euroa,

1/4 sivua 50 euroa, 1/8 sivua 25 euroa.

Ilmoitukset toimituksen osoitteella.

Tilinumero 800018-291602.

ISSN 1458-9257

Painopaikka Tekstitaso Oy, Tampere 2002.

Seuraava numero 2/2003

ilmestyy pe 16.5. Siihen tuleva aineisto on jätettävä viimeistään **ti 22.4.2003.**

VOIT VUOKRATA Nikolainsalia juhlatilaisuuksiin, myyntitapahtumiin, häihin ja hautajaisiin edullisesti. Tiedustelut Tampereen seurakunnan kansliasta, **p. (03) 3141 2700 (ma-pe klo 9-13).**

Hanna-Leena Saukkonen Valokuvia K A H D E S T A A N

Turun ortodoksisessa seurakuntasalissa
10.5. –1.6.2003

Avoimma: ma, ti ja to 10.00–13.00,

ke 14.00–18.00

la, su 12.00–17.00

Viikonloppuisin paikalla

valokuvaaja Hanna-Leena Saukkonen

T E R V E T U L O A !

PÄÄSIÄINEN KIRKOISSAMME

**Tule mukaan
pääsiäisyön palveluksiin:**

TAMPERE

LA-SU 19.-20.4.

klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

PORI

LA-SU 19.-20.4.

klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

TURKU

LA 19.4.

klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

-television ja radion yhteislähetys

RAUMA

LA 19.4.

klo 23.30 pääsiäisyön
palvelukset

HÄMEENLINNA

LA 19.4.

klo 23.30 pääsiäisen
puoliyöpalvelus

klo 24.00 ristisaatto, pääsiäisen
aamupalvelus ja liturgia

ВСТРЕЧА С ИЕРОСХИМОНАХОМ МИХАИЛОМ

(Окончание)

– А что значит, о. Михаил, «узреть Бога»? Метафора ли это или что? О. Михаил посмотрел на меня испытующе и задумался: – Конечно, «Бога никто же виде нигде же: Сын, сый в лоне Отци, Той яви». Говорится еще: «херувимы и серафимы, предстояще Богу, лица закрывающе». Бога, существо Бога, мы не только увидать, но и уразуметь не можем. Но мы можем видеть славу Божию, нерукотворный и неизреченный свет Фаворский, который видели три избранных Апостола на горе. Вот этот – то свет видел Мотовилов, когда беседовал с Преподобным Серафимом. Это и есть наитие Св. Духа, Царствие Божие, пришедшее в силе. Видел таковое же и Святитель Тихон Задонский, еще до епископства. Удостоился узреть его и Игумен Антоний Путилов, Малоярославский, еще юношей. Я уже не говорю о видениях Преподобного Симеона, Нового Богослова. Сподобляются видеть свет сей весьма немногие.

– Скажите, батюшка, имеются ли ныне подвижники, которые видели бы этот свет неприступный?

– А почему нет? Таковые подвижники имеются, надо думать. Только к чему об этом спрашивать? Раз ты веришь, что свет сей является, для чего тебе знать больше? Блаженны не видевшие, а уверовавшие. Мотовилову дано было видеть сей свет, как «уверение».

– А это что такое, батюшка о. Михаил?

– А вот, говорится в повествовании о сибирском Старце Данииле Агинском, которого почитал глубоко Преподобный Серафим Саровский, следующее: «Одна богатая сибирячка, окормлввшаяся у Старца Даниила, возымела намерение поступить в монастырь, объехала немало девичьих монастырей в России и Сибири и все не знала который выбрать. Поехала она к о. Даниилу и просила его указать ей, куда поступить. А он ей и отвечает: «Если я тебе укажу какой, а тебе не понравится, то ты скажешь потом: никогда бы я сюда не поступила, да вот Старец сказал. И на меня будешь сердчать, и сама будешь недовольна. А ты все еще ищи и когда найдешь, что нужно, то взыграет у тебя сердце и будет это тебе в уверение.» Так и случилось, когда эта сибирячка вошла в Иркутский Девичий Монастырь. Взыграло у нее сердце и она там осталась, и позже стала игуменьей Сусанной.»

– Твое призвание, Сереженька, то же, как говорил Преподобный Серафим игумену Надеевскому Тимону: «Сей доброе слово куда попало, при дороге, в терние, в камень, в хорошую землю. Кое что взойдет и плод принесет, и даже сторичный». А стараться надо достигнуть тишины духа, ибо в душе мятежной доброго быть не может. А когда угомонишься, станешь умным, то многое сделаешь. Я говорил тебе о безмолвии внутреннем – вот это – то и есть истинный затвор и отшельничество, а молитва Иисусова, непрекращающая служение Богу внутри сердца, где и есть Царствие Божие, право понимаемое, поможет тебе во всем.

(Сергей Большаков: На высотах духа. 1966.)